

Revistă de informare, opinie, cultură didactică și pedagogică

0135794326710191186
3265946730028769110
0135794326710191186
3265946730028769110
3265946730028769110
0135794326710191186

VÂRSTELE ȘCOLII

Seria a III-a, Anul VII, Nr. 10, 2017

Cuvânt înainte

Lapbooking-ul – modalitate de promovare a noțiunilor de matematică

Comunicarea asertivă și rolul ei în diminuarea violenței

Importanța climatului școlar în eficientizarea activității educaționale

Rolul parteneriatelor cu părinții în activitatea școlară

Managementul comunicării la orele de matematică

VÂRSTELE ȘCOLII

EDITURA TERRA FOCȘANI

Fondată în 1991 de C.C.D. Vrancea
Seria a III-a, an VII, Nr. 10, 2017

PUBLICAȚIE DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ

Editată de:
Casa Corpului Didactic
"Simion Mehedinți" Vrancea

COLEGIUL DIRECTOR

conf. univ. dr. Elena Nechita - Bacău
prof. Dorin Cristea - inspector
general - ISJ Vrancea
conf. univ. dr. Sabin Corneliu Buraga
Facultatea de Informatică - Iași

COLECTIVUL DE REDACȚIE

prof. Aurelia Neagu - coordonator
prof. Daniel Gherasim
inf. Corina Gherasim - redactor
prof. metodist George Panțică
prof. metodist Claudia Enache
prof. metodist Nicoleta Micu
bibl. Stela Stănoiu
admin. fin. - ec. Mirela Buscă

COLABORATORI

prof. Gabriela Vida
prof. Claudia Nicolae
prof. Adriana Făcăla
prof. Afrodita Morunglav

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Casa Corpului Didactic
"Simion Mehedinți"
Focșani - str. Eroilor, Nr. 2
tel/fax: 0237223372
email: ccd_vrancea@yahoo.com
www.ccdfocsani.ro

ISSN 1582-9502

CUPRINS

Cuvânt înainte prof. Aurelia Neagu - director CCD "Simion Mehedinți" - Vrancea	1
Parteneriatul educațional- metodă nonformală pentru dezvoltarea competențelor de lectură suplimentară ale elevilor George Panțică - prof. metodist, Casa Corpului Didactic <i>Simion Mehedinți</i> Vrancea	2
Limitările actului creației artistice prin ideologiile politice ale regimului totalitarist în dramaturgia postbelică George Panțică - prof. metodist, Casei Corpului Didactic <i>Simion Mehedinți</i> Vrancea	4
Rolul parteneriatelor cu părinții în activitatea școlară Enache Mirela - prof. înv. primar, Școala Gimn. "Pr.Gen.Gh.Gheorghiu", Gologanu, Vrancea	5
Bariere de comunicare manageriale și organizatorice în organizația școlară Sândica Tudoroiu - prof. înv. primar, Șc. Gim. „Anghel Saligny” Focșani, Vrancea	8
Importanța climatului școlar în eficientizarea activității educaționale Mustață Nicoleta - profesor, Colegiul Tehnic "Gheorghe Balș", Adjud	10
Formarea continuă a personalului didactic pentru utilizarea resurselor IT Corina Gherasim - informatician, Casa Corpului Didactic <i>Simion Mehedinți</i> Vrancea	12
Lapbooking-ul – modalitate de promovare a noțiunilor de matematică Axente Mihaela - prof. înv. primar, Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Focșani, Vrancea	13
Proiectul educațional "on line" menit să valorifice noile tehnologii în educație în scopul apropierii culturale Viorel Trifan - prof. înv. primar, Liceul Pedagogic „Spiru Haret” Focșani Vasile Alexandru Pauliș - prof. înv. primar, Școala cu clasele I – VIII Nr. 4 Lugoj	17
Dezvoltarea parteneriatului școală-familie prin proiecte europene Ecaterina Galoiu - prof. itinerant, CSEI „E. Doamna”- Școala „Nicolae Iorga” Focșani	19
Metode moderne în predarea limbii engleze: abordarea comunicativă Bosoiu Bianca - profesor, Liceul "Simion Mehedinți" Vidra	22
Chipărușul - ritual de înmormântare unic în Europa Florentina Artenie - profesor, Școala Gimnazială Nereju mic	23
Elemente de creativitate și originalitate în cadrul lecțiilor de geografie Ionelia-Afrodita Morunglav - profesor, Liceul "Simion Mehedinți" Vidra	25
Educația timpurie din familie și abilitățile sociale ale copilului Roxana Rodica Vucmanovici - profesor, Școala Gimnazială "Anghel Saligny", Focșani	26
Managementul comunicării la orele de matematică Anca Sucioaia - profesor, Colegiul Tehnic „Valeriu D. Cotea” Focșani	28
Formarea și dezvoltarea personalității copiilor cu CES prin activități extracurriculare Gabriela Diaconu - profesor înv. primar	31
Școala prietenoasă și părinții Elena Manole - prof. dr., Școala „Anghel Saligny”, Focșani	33
Comunicarea asertivă și rolul ei în diminuarea violenței Steluta Batrinu - profesor, Școala Gimnazială Bordeasca Veche Nr.2	34
Strategii și metode moderne folosite cu succes în activitățile de integrare a copiilor cu cerințe educative speciale în societate Daniela Mihalcea - prof.inv.primar	36

Cuvânt înainte

Prof. Aurelia NEAGU
director CCD "Simion Mehedinți" - Vrancea

Ce am înfăptuit până acum?

Am împlinit așteptările celor care au gândit această revistă de informare, opinie, cultură didactică și pedagogică, apoi am dezvoltat-o.

Dincolo de gânduri sunt fapte, dincolo de fapte sunt ei, profesorii cei care modelează vlăstarele.

Călătorind prin timp, mânat de dorul unor amintiri, simți uneori nevoia unor repere, fie că sunt nume, fie că sunt evenimente sau numai vise.

Casa Corpului Didactic „Simion Mehedinți” Vrancea

Pagină cu pagină, de la proiect la realitate, aceste gânduri au luat forma unei „mici istorii” a instituției. Am fi fericiți să găsiți în paginile revistei acele lucruri frumoase, ce pot fi balsam pentru suflet și să găsiți puterea și înțelepciunea de a trece peste subiectivismul unor interpretări sau prezentări.

Cu puterea iubirii de oameni și mărinimia cu care ați fost binecuvântați, lăsați sufletele voastre să ardă ca o torță vie, iar lumina lor neîntinată să fie călăuză neobosită generațiilor ce vor urma.

Parteneriatul educațional - metodă nonformală pentru dezvoltarea competențelor de lectură suplimentară a elevilor

*prof. metodist Panțică George
Casei Corpului Didactic Simion Mehedinți Vrancea*

Pe parcursul anului școlar 2016-2017, Cabinetul metodic al Casei Corpului Didactic „Simion Mehedinți” Vrancea a inițiat și a coordonat numeroase proiecte de parteneriat educațional cu impact local, asupra elevilor și cadrelor didactice participante, și cu impact național asupra cadrelor didactice și elevilor din diverse școli din țară, participanți la activitățile organizate. Coordonatori fiind doamna director Aurelia Neagu și domnul profesor metodist George Panțică. Dintre proiectele inițiate amintim: *Mihai Eminescu- multiculturalitate și multilingvism, Școala- trepte peste timp și Lectura ca stare de spirit.*

Primul proiect de parteneriat educational s-a numit *Mihai Eminescu- multiculturalitate și multilingvism* și a fost înregistrat în Calendarul activităților educative la nivel județean 2017, nr. 1398 din 28.02.2017, poziția 42. Activitățile desfășurate în cadrul acestui proiect s-au desfășurat în perioada octombrie 2016- aprilie 2017. Obiectivele proiectului au vizat cultivarea respectului față de realele valori ale literaturii naționale, clasice sau contemporane, și față de actul creației, precum și popularizarea activității publicistice a participanților, deoarece la finalul activităților a fost scoasă publicația ce cuprinde lucrările participanților la simpozion.

Partenerii alături de care s-a implementat acest proiect au fost: Asociația Română a Profesorilor de Franceză, filiala Vrancea și Colegiul Tehnic „Valeriu D. Cotea” Focșani. Pe lângă acești parteneri au mai fost încheiate alte 30 de protocoale de colaborare cu unități de învățământ din țară, aceștia având participare indirectă.

Concursul organizat a fost structurat pe trei secțiuni: secțiunea eseu cu tema „Eminescu și romantismul”, secțiunea poezie și secțiunea compoziție plastică. Pentru cadre didactice s-a organizat simpozionul județean cu tema *Lirica eminesciană în literatura universală*, iar lucrările primite au fost publicate în lucrarea simpozionului.

Rezultatele proiectului au fost remarcabile, deoarece un număr foarte mare de elevi a fost

implicat în nenumărate activități extrașcolare, fapt ce a contribuit la dezvoltarea lor socio-culturală. Elevii premianți au fost recompensați cu cărți și rechizite școlare obținute din donații.

Activitatea finală s-a desfășurat la Casa Corpului Didactic „Simion Mehedinți” Vrancea, în data de 6 februarie 2016, la care au participat reprezentanții Inspectoratului Școlar Județean Vrancea: domnul Dorin Cristea inspector școlar general, doamna Gabriela Marchitan inspector școlar general adjunct, domnișoara Mihaela-Nicoleta Simion, inspector școlar pentru educație permanentă și activități extrașcolare, doamna Svetlana Baciș președinte ARPF Vrancea, precum și doamna Paulina Roșcan președinte SIP FEN Vrancea. La activitate au mai participat numeroși directori ai instituțiilor de învățământ din județ.

Momentele artistice de la activitatea finală au fost asigurate de: Centrul de zi „Dănuț” Broșteni, coordonator doamna Elisaveta Noroce; Liceul Pedagogic „Spiru Haret” Focșani, coordonatori domnișoara Felicia Panait și doamna Svetlana Baciș; Colegiul Tehnic „Valeriu D. Cotea” Focșani, elevii au fost coordonați de prof. George Panțică, doamna Marga Croitoru, doamna Elena Iliescu-Micu și doamna Larisa Mocanu; Școala Gimnazială Jitia, elevii au fost coordonați de doamna Dobrița Fîfere, domnul Sorin Pantelimon și domnul Gabriel Lalu.

Un alt proiect de succes a fost *Școala- trepte peste timp*. Proiectul de parteneriat a fost încheiat între Inspectoratul Școlar Județean Vrancea, Casa Corpului Didactic „Simion Mehedinți” Vrancea și Muzeul Primei Școli Românești din Brașov. Cu acest prilej, cadrele didactice participante, sub îndrumarea pr. prof. univ. dr. Vasile Oltean, au putut participa la o reală incursiune în istoria, cultura și civilizația românească.

Muzeul Primei Școli Românești din Șcheii Brașvolui deține un număr impresionant de manuscrise și de carte veche. Dintre tipăriturile existente în muzeu, amintim: *Biblia de la București* (1688), *Cazania lui Varlaam* (1643), *Îndreptarea*

legii de la Târgoviște (1652), un *Tetraevangel* miniat pe pergament din vremea lui Alexandru Lăpușeanu, manuscrise de înțelepciune creștină din veacul al XV-lea din Transilvania, cărțile Școlii Ardelene: *Lexiconul de la Buda*, *Istoria pentru începutul românilor în Dachia* și *Ortografia română* ale lui Petru Major.

Prin inițierea proiectului *Lectura ca stare de spirit* am dorit încurajarea și stimularea

interesului elevilor pentru lectură precum și cultivarea lecturii de plăcere. Activitățile desfășurate au vizat descoperirea *Minunatei lume a cărților*, *Locuri în care citim cu plăcere*, dar și inițierea unui *Jurnal de lectură* pentru sărbătorirea Zilei Mondiale a Cărții.

Casa Corpului Didactic „Simion Mehedinți” Vrancea mulțumește pentru implicare tuturor cadrelor didactice, elevilor și părinților!

Limitările actului creației artistice prin ideologiile politice ale regimului totalitarist în dramaturgia postbelică

prof. metodist Panțică George
Casei Corpului Didactic Simion Mehedinți Vrancea

O dată cu instalarea regimului comunist prin abdicarea regelui Mihai, literatura română va începe o nouă etapă în evoluția sa delimitând literatura interbelică de cea postbelică prin deformări stridente încât curentele literare cu tradiție istorică în literatura română sunt dizolvate, trunchiate și cosmetizate prin politica doctrinei comuniste impusă scriitorilor români.

Tot ce a fost vechi va îmbrăca o haină nouă pentru educarea **lumii noi, comuniste**, chiar dacă acest lucru se va realiza prin cenzurarea actului creației artistice, lucru ce a condus la o involuția literaturii române în perioada imediat postbelică.

Se știe faptul că toată cultura “reflectă o religie politică”. Din întreaga istorie, regimurile comuniste au fost cele mai dogmatice și paranoice, urmărind să controleze într-o măsură comparabilă societatea, economia, colectivitățile, instituțiile, legile, indivizii, credințele, gândirea și intimitatea persoanei; din acest motiv, “regimurile comuniste sunt singurele cu adevărat totalitare. Instrumentul principal a fost, în cultură, cenzura, ca formă de opresiune.”

Cenzura se aplica tuturor scriitorilor, excepție făcând numai acei scriitori care simpatizau cu noile idei politice, putând fi lecturați și promovați ca noi talente.

În această ordine de idei supusă cenzurii comuniste cu motivație pedagogică și propagandistică a regimului comunist, dramaturgia postbelică a suferit metamorfoze, cu diverse aspecte și direcții, iar criticii literari s-au văzut depășiți în demersul lor exegetic în a o încadra ca a fi valoroasă sau banală.

Pentru cercetătorul literaturii dramatice române postbelice, fenomenul cel mai interesant rămâne efortul scriitorilor de a reține în lucrările lor porțiuni ample din contextul social-istoric al momentului, de a surprinde contradicțiile dintre esență și aparență, stările conflictuale specifice „de a fixa *actualitatea* în genul dramei și al comediei. Fără a rupe definitiv cu literatura dintre cele două războaie mondiale — ceea ce nici n-ar fi fost cu putință, pentru că, pe de o parte, o asemenea ruptură ar fi echivalat cu întreruperea utopică a unei tradiții spirituale, pe de altă parte mulți dintre marii scriitori ai perioadei anterioare își continuă activitatea în deceniul al șaselea, iar dintre autorii ce ilustrează la propriu perioada de pionierat (Aurel Baranga, Mihail Davidoglu) unii erau scriitori lansați înainte de 1944, fiind vorba, în fond, de o temerară tentativă

de a constitui o nouă dramaturgie”.

Analiza fenomenului teatral românesc în perioada postbelică, urmărind aspectele și direcțiile acestuia este o temă de actualitate care vine pe fundalul lipsei de documente critice obiective și valoroase. Principalele direcții cunoscute de dramaturgia postbelică rămân politicul și istoricul ca ingrediente indispensabile propagandei comuniste în formarea *omului nou* după prăbușirea lumii burgheze.

Evenimentele din 1989, atât de asemănătoare cu cele din 1947-1948, au adus reconsiderări în actul creator al scriitorilor sfârșitului aceluiași an, prin schimbările socio-politice democratice ce au avut ca efect revenirea în țară a vechilor burghezi, care cândva fuseseră socotiți dușmanii poporului. După 23 de ani de respirație democratică a societății românești, dramaturgia postbelică rămâne o **operă deschisă**, atât pentru publicul spectator sau lector, cât și pentru tinerii critici literari.

Dacă teatrul istoric postbelic rămâne, într-un fel constant în accepțiunea receptării publicului, precum și criticii literare, atunci teatrul politic postbelic românesc este mai actual ca niciodată, datorită schimbărilor socio-politice din societatea românească.

Dramaturgia postbelică influențată de **realismul-socialist**, a proliferat un realism încătușat. Toate străduințele scriitorilor postbelici, inclusiv ale celor de teatru, au vizat, în consecință, dacă nu sfărâmarea cătușelor dogmatice, măcar lărgirea lor și flexibilizarea limitelor de exprimare autentică. Toți acei dramaturgi care au fost jucați și editați în primul deceniu postbelic republican au adoptat (cu sau fără convingere) cele mai rigide formule tradiționale (realiste sau pseudorealiste), pe care apoi le-au flexibilizat tot mai mult, unii chiar ieșind din tiparele acestora. Cei care au debutat mai târziu, după anul 1970, s-au putut exprima conform propriilor convingeri.

Așadar, dramaturgia postbelică poate fi privită ca document istoric, socialologic și ca o pagină vie a societății românești, alcătuită din destine umane trecute prin filtrul obstrucționării ideologiei politice comuniste, o frescă fidelă a societății românești, în care apune o lume cu tradiție istorică a monahiei, a boerimii și a burgheziei cu lovituri violente din partea lumii noi, a proletarilor și a claselor sociale ignorate de către clasa precedentă.

ROLUL PARTENERIATELOR CU PĂRINȚII ÎN ACTIVITATEA ȘCOLARĂ

*Prof. înv. primar, Enache Mirela
Școala Gimnazială "Pr. Gen. Gh. Gheorghiu", Gologanu, Vrancea*

„Școala, pentru a da roade, are nevoie de sprijinul conștient și de colaborarea părinților. Educația dată în școală se dovedește a fi muncă irosită și ineficace, dacă familia e ostilă și indiferentă.”

H. H. Stern

În contextul unei societăți care se schimbă, operând modificări de formă și fond la nivelul tuturor subsistemelor sale, învățământul românesc trebuie să își asume o nouă perspectivă asupra funcționării și evoluției sale. În cadrul acestei perspective, parteneriatul educațional trebuie să devină o prioritate a strategiilor orientate către dezvoltarea educației românești.

Colaborarea dintre familie și școală este un factor esențial în procesul de educare a școlarilor. Numai împreună putem reuși să dăm societății un cetățean pregătit, gata să înfrunte problemele inerente ce apar, capabil să relaționeze, să se integreze în colectivitate,

Indiferent de mediul economic, etnic sau cultural al familiei, când părinții sunt parteneri în educația copiilor lor, rezultatele determină performanța elevilor, o mai bună frecvență a școlii, scăderea fenomenului delincvenței. Școala trebuie să-i încurajeze pe părinți, să le devină parteneri, pentru a putea lua decizii, împreună, cu privire la educația copiilor. Trezirea interesului pentru activitatea școlară și extrașcolară este punctul de plecare pe tărâmul cunoașterii și în același timp chează la succesul în activitatea didactică pentru fiecare învățător cât și pentru elevii săi. Una din ideile directoare ale învățământului modern o reprezintă ideea elevului activ, organizator, cercetător, independent, participant conștient la propria dezvoltare. Ca activitate intenționată și orientată, educația extrașcolară-nonformală permite adâncirea cunoștințelor și dezvoltarea competențelor din zonele de interes ale elevilor, cultivarea interesului și dezvoltarea înclinațiilor și talentelor acestora pentru anumite domenii. Ea permite folosirea eficientă și plăcută a timpului liber al elevilor, dezvoltarea vieții asociative, dezvoltarea capacităților de a lucra în grup și de a coopera în rezolvarea unor sarcini complexe, dezvoltarea voinței și formarea trăsăturilor pozitive de caracter. De aceea proiectarea unor activități în parteneriat cu părinții este deosebit de benefică.

Proiectul educațional **“O floare, un**

zâmbet, un dar” este un proiect de voluntariat pe care l-am desfășurat împreună cu părinții elevilor mei de clasa a III-a. Prin acest proiect, am urmărit promovarea unor schimbări în mentalitatea tradițională a părinților în raport cu poziția copilului în familie, implicarea acestora în activitățile școlare, revigorarea spiritului civic și a mentalităților comunitare prin promovarea valorilor de solidaritate, generozitate, implicarea elevilor și a părinților în cadrul unor activități ce vor fi realizate împreună cu persoane cu dizabilități. Activitățile proiectului au fost focalizate în jurul a trei direcții principale de acțiune:

- Dezvoltarea abilităților de interacționare și empatizare a părinților cu proprii copii;
- Stimularea activității în grup;
- Stimularea și promovarea capacităților creatoare ale copiilor prin organizarea de expoziții, concursuri și serbări;

Educația extrașcolară permite de asemenea implicarea elevilor în activități opționale în mai mare măsură decât este posibil pe baza activităților curriculare, angrenându-i pe aceștia în forme specifice de verificare și apreciere a rezultatelor. Teme precum: *“Crăciunul în inimile noastre”*, *“Martie - Mărțișor”* sunt foarte cunoscute și foarte îndrăgite de elevi și părinți, deoarece îi provoacă să se implice afectiv, efectiv precum și emoțional în realizarea sarcinilor, în căutarea și sortarea materialelor necesare, în culegerea de informații și curiozități referitoare la tema aleasă.

Am considerat că implicând părinții în activitățile extrașcolare, acestea vor fi mai atractive pentru elevi, iar părinții vor fi mai implicați și mai conștienți de actul didactic, de importanța școlii în viața copilului.

În urma derulării acestui proiect am constatat un progres în ceea ce privește antrenarea elevilor într-un număr cât mai mare de activități extrașcolare și în domenii diverse, iar în alegerea strategiilor de abordare am avut în vedere compararea obiectivelor din taxonomiile cognitive, afective și psihomotrice cu tipurile de inteligență sau cu diverse metode și tehnici, în funcție de nivelul clasei pe care o conduc.

În asemenea situații, măiestria profesorului trebuie susținută de diagnoza psihologică, fiind necesară în același timp și o colaborare directă, permanentă între profesor, părinte și elev.

Proiectul propus atinge obiective nu doar din sfera educației estetice, ci și a celei morale și chiar “economice”, dat fiind faptul că elevii și părinții au desfășurat și acțiuni de “autofinanțare”, atunci când am organizat târguri de măștișoare, confectionari de felicitări și încondeiere de ouă pentru Paște.

Împreună cu elevii, am elaborat o hartă a proiectului pe care am expus-o în sala de clasă și am formulat o scrisoare adresată părinților, informându-i despre proiectul nostru și rugându-i să participe la acțiunile noastre.

Pentru o mai bună desfășurare a activităților din cadrul proiectului educațional am încheiat un parteneriat școală-familie intitulat **”Împreună putem reuși”**.

Obiectivele parteneriatului au vizat:

- Dobândirea de către părinți a unor abilități care să sprijine formarea de comportamente adecvate la copii, pentru relaționarea mai bună a acestora în cadrul grupurilor;
- Informarea părinților cu privire la strategiile de cunoaștere a copilului;
- Crearea de oportunități pentru valorificarea experiențelor pozitive dobândite de aceștia în educația copilului;
- Acceptarea de către copii a regulilor după care funcționează microgrupurile sociale (familie, școală, grup de prieteni, anturaj de joacă, vecini, etc.).

Redactare și monitorizare:

1. *Locul desfășurării* – săli de clasă, bibliotecă, alte locații
2. *Obiectivul general al proiectului:*

Îmbunătățirea rezultatelor școlare (capacități, atitudini) prin participarea părinților în proporție de cel puțin 85%

3. *Grupul țintă:* părinți, bunici, tutori legali

4. *Beneficiari direcți și indirecti:*

- părinți
- copii
- școală
- Centru de zi “Dănuț”, Broșteni, Vrancea
- Azilul de bătrâni Focșani, Vrancea

5. *Obiective specifice:*

Revigorarea spiritului civic și a mentalităților comunitare prin promovarea valorilor de solidaritate, generozitate;

- Implicarea elevilor și a parintilor în cadrul unor activitati ce vor fi realizate impreuna cu persoane cu dizabilitati
- Educarea sentimentelor de prietenie, toleranță, armonie și bună dispoziție în relațiile

cu copii din alte grupuri.

Dezvoltarea abilităților de comunicare eficientă, de lucru în echipă, de asumare a responsabilităților

6. *Rezultate așteptate:*

- Creșterea stimei de sine în rândul elevilor
- Responsabilizarea elevilor și parintilor prin implicarea în acțiuni comunitare
- Promovarea imaginii școlii în comunitate
- Întărirea parteneriatului cu părinții
- Interesul părinților pentru școală
- Bune practici pentru părinți

7. *Modalități de monitorizare și evaluare a rezultatelor proiectului:*

- rapoarte semestriale
- grilă de monitorizare
- fișă de evaluare a activității
- portofoliul proiectului

8. *Impactul implementării proiectului asupra grupului țintă, asupra școlii, asupra altor parteneri:*

- părinți mai receptivi la cerințele școlii
- părinții vor acorda sprijin susținut copiilor
- copiii se vor bucura de interesul părinților pentru a le diversifica activitățile de timp liber
- copiii vor descoperi în părinți adevărați prieteni
- interesele școlii promovate de părinți ca pe propriile lor interese
- școala va avea în părinți sprijin în instruire și educare
- cadrele didactice vor fi cel puțin mulțumite de interesul părinților
- partenerii implicați vor avea o viziune reală asupra eforturilor școlii în instruirea și educarea elevilor, a părinților

9. *Modalități de continuitate după încheierea proiectului:*

- promovarea unor activități în școală, comunitate, prin mijloace media
- solicitări din partea părinților pentru anumite teme de interes, propuneri

10. *Activități de promovare, mediatizare în timpul și după derularea proiectului:*

- întâlniri periodice, ședințe, lectorate, ore de consiliere
- dezbateri, mese rotunde, evenimente sociale
- activități practice, expoziții cu lucrări ale elevilor
- vizionarea unor casete, realizarea unor portofolii, albume școlare,
- excursii, drumeții, vizite la domiciliul elevilor
- serbări, seri distractive, sărbătorirea unor evenimente, acțiuni de colectare

de fonduri, obiecte pentru ajutorarea unor copii

11. Parteneri implicați în proiect:

- Psihopedagogi, psihologi, asistenți sociali, bunici
- profesori, consilier educativ, directorul școlii
- preoți

1. Activități propuse în primul an al desfășurării proiectului:

1. *Să lucrăm împreună - Lansarea proiectului;*
2. *Ne pasă de ceilalți - acțiuni de ajutorare, voluntariat;*
3. *Realizarea materialelor publicitare;*
4. *Pregătirea unui program de colinde de Crăciun;*
5. *“La colindat”;*
6. *Vizitarea copiilor din centrul de zi “Danuț”, Broșteni, Vrancea și oferirea cadouri;*
7. *“Mărțișoare, mărțișoare...” - confecționarea de mărțișoare și oferirea/expunerea acestora;*
8. *Vizitarea bătrânilor de la Azilul de bătrâni, Focșani, Vrancea și oferirea de cadouri;*
9. *“Vestim nașterea Domnului” - confecționarea de felicitări pascale și oua decorative și oferirea/expunerea acestora;*
10. *Școala noastră - școală pentru toți (sprijinim copiii cu CES);*

11. Ne relaxăm împreună, ne cunoaștem mai bine (serbări, vizite, excursii);

12. Mulțumiți de rezultate, de noi înșine? (evaluare, încheierea proiectului);

Acest parteneriat presupune interacțiunea, colaborarea, cooperarea factorilor educaționali familie-școală-societate. Copiii noștri sunt viitorul nostru. După cum îi vom crește și îi vom învăța să se adapteze schimbărilor permanente din lumea noastră de azi și în cea de mâine, așa vom asigura și continuitatea culturii și civilizației umane. Prin derularea acestui proiect, ca învățătoare, recunosc și încerc să accentuez rolul părinților de prim-educatori ai copiilor și voi încerca să-i determin să-și ridice semne de întrebare și îndoieli, privind propriile metode folosite în educarea copiilor lor.

Bibliografie:

- Cristea S., 1996, „*Pedagogie generală. Managementul educației*”, Editura Didactică și pedagogică, București
- Cucoș C., 2002, „*Pedagogie*” Editura Polirom, București
- Salade D., 2002 „*Perfecționarea personalului didactic în pas cu cerințele unui învățământ modern*”

Bariere de comunicare manageriale și organizatorice în organizația școlară

**prof. înv. primar Sândica Tudoroiu,
Șc. Gim. „Anghel Saligny” Focșani, Vrancea**

În cadrul oricărei organizații, **comunicarea** reprezintă un proces esențial prin care are loc schimbul de mesaje și informații în vederea realizării scopului și obiectivelor planificate.

În procesul de comunicare din organizația școlară, principalele **tipuri de bariere** care pot afecta calitatea comunicării sunt: barierele de percepție, barierele de exprimare, barierele fizice, barierele ambientale, bariere cauzate de contextul sociocultural.

1. Incapacitatea de a asculta

Se întâmplă destul de des ca oamenii din jur, din forul de conducere sau simpli colegi, să nu fie deschiși la dialog și să nu fie dispuși să asculte și alte păreri decât cele proprii, mai ales venite din partea unor oameni mai tineri, considerați ca fiind lipsiți de experiență. De multe ori, păreri pertinente sunt desființate pe motiv că nu s-a mai făcut asta, că lumea e obișnuită cu alte modalități de acțiune, că ar fi prea complicat, lucru ce poate deveni frustrant pentru persoanele deschise la nou.

2. Rezerva de a exprima păreri

Acest aspect se manifestă frecvent în școala în care lucrez, mare parte din profesori temându-se că, în cazul în care au păreri contradictorii, vor fi considerați ostili de către direcțiune și că vor avea probleme de relaționare ulterioare. Totodată, acest lucru se manifestă și față de unii colegi cu diferite funcții (șef de catedră, șef de comisie metodică, responsabil CEAC etc), fie din cauza ierarhiei, fie pentru a nu deteriora relațiile de amicitie existente. Exprimarea părerilor (divergente) se face astfel mai mult pe la colțuri, față de persoanele considerate prietene și mai puțin frontal și deschis.

3. Tendința de a supradimensiona explicațiile introductive

Aceasta este o chestiune care apare mai ales în cazul ședințelor mari, la care iau parte toți membrii organizației. Explicațiile introductive de lungă durată determină pierderea interesului interlocutorilor, aceștia nefiind interesați să asculte explicații elaborate și care consumă mult timp, angrenându-se în discuții paralele și determinând un eșec în atingerea scopurilor inițiale. Astfel,

intenția inițială de a pune în temă oamenii devine păguboasă și conduce la un eșec în ceea ce privește comunicarea eficientă.

4. Tendința de a transforma dialogul în monolog

Transformarea dialogului în monolog poate avea loc din lipsă de timp, din lipsă de încredere în partener sau de interes față de părerea acestuia.

Se întâmplă uneori ca părerea cuiva să fie înăbușită de replici de genul ”Știu ce urmează să spui, dar...” sau ”Știu că nu ești de acord cu asta, dar...”, acest lucru împiedicând oamenii în a-și susține opinia, lucru care cauzează frustrări și poate duce la conflicte, fie la descurajare și lipsă de implicare voluntară.

5. Utilizarea unui ton ridicat și marcat de iritabilitate

Folosirea unui ton ridicat și plin de iritabilitate duce în mod inevitabil la intimidarea partenerului și lipsa de răspuns a acestuia, dar poate duce și la izbucnirea unor conflicte verbale de mare amploare. Se știe că ”tonul face muzica” și numai o atitudine deschisă, constructivă și plină de respect față de interlocutor poate duce la găsirea de soluții viabile, care să fie susținute de toți membrii organizației și care să ducă la progres.

6. Tendința de a interveni în timpul expunerii și de a prezenta exact varianta contrară

Această barieră în comunicare este, într-o oarecare măsură, legată de incapacitatea de a asculta deoarece se manifestă prin intervenții menite să abată interlocutorul de la ideea pe care o propune. (”Dar, dacă procedăm așa, nu vom mai reuși să realizăm asta.”)

Acest lucru este de natură să descurajeze continuarea dialogului, iar în perspectivă, de a bloca inițiativele de comunicare a personalului din subordine, aceștia renunțând puțin câte puțin la a-și mai susține ideile.

7. Rezistența față de introducerea unor idei noi

O altă barieră în comunicare, cu legătură atât cu tendința de a interveni în timpul expunerii, cât și cu incapacitatea de a asculta, este reprezentată de rezistența față de introducerea unor idei noi. Astfel, o idee nouă perturbă o ordine deja stabilită, iar transpunerea în practică poate implica și dificultăți de realizare, necesitând un efort suplimentar, care ar periclita regulile, existența, confortul, statutul unor persoane, avantajele deja obținute etc. Toate acestea reprezintă motive de refuza schimbările sugerate și de a susține ordinea actuală.

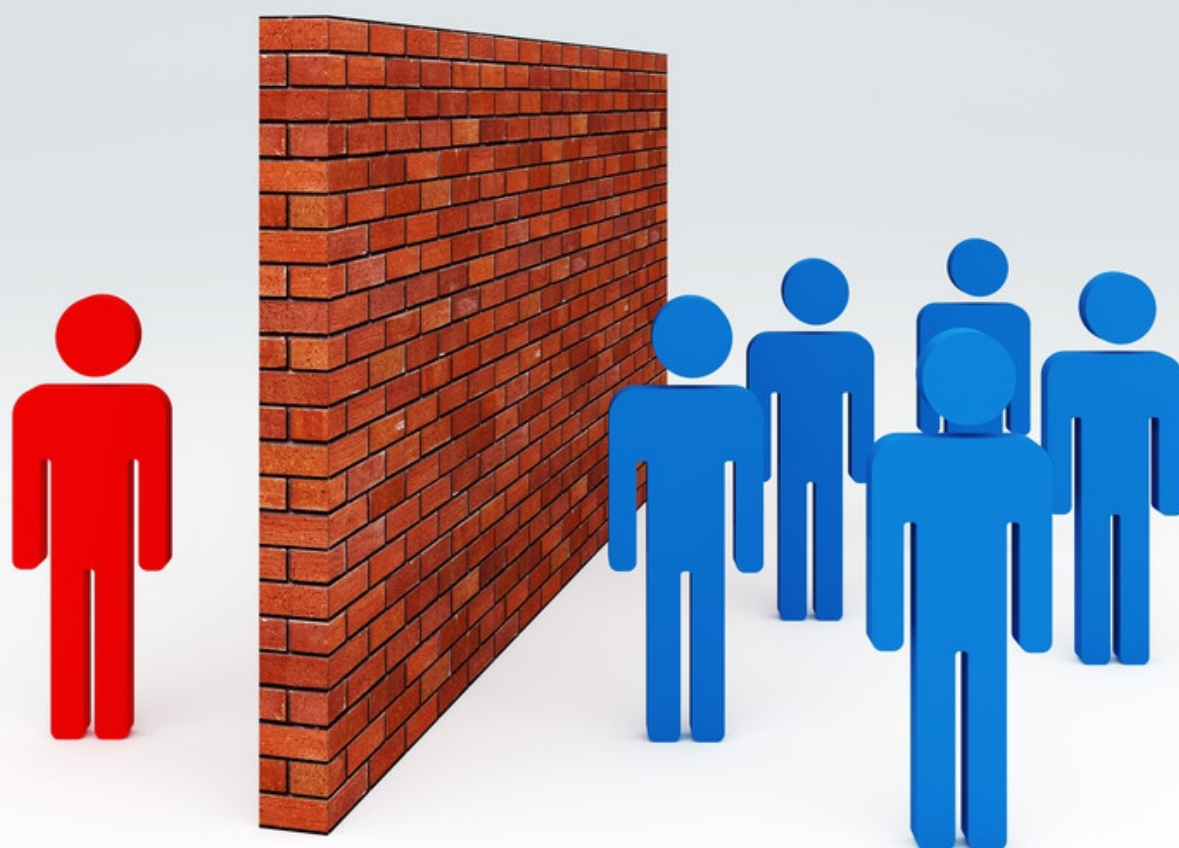
8. Lipsa timpului

De multe ori lipsa timpului este motivul pentru

care nu se poate realiza o comunicare eficientă la nivelul organizației din care fac parte. Deși există disponibilitate de a asculta păreri și idei diverse, obligativitatea respectării termenelor extrem de scurte împiedică membrii organizației să încerce idei noi și să meargă pe calea sigură dată de drumul pe care s-a mai umblat deja.

Bibliografie:

- ❖ Păun, Emil, 1999, *Școala- abordare sociopedagogică*, Editura Polirom, Iași;
- ❖ Vlăsceanu, Mihaela, 1999, *Organizațiile și cultura organizării*, Editura Trei, Iași.

Importanța climatului școlar în eficientizarea activității educaționale

*Prof. Mustăța Nicoleta
Colegiul Tehnic "Gheorghe Balș", Adjud*

Prin acest articol ne propunem să clarificăm conceptul de climat organizațional școlar, să precizăm care sunt dimensiunile, structura, funcția, factorii determinanți și importanța climatului organizațional în eficientizarea activității instructiv-educative.

Cultura organizației școlare postmoderne se dezvoltă, în mod special, prin valorificarea resurselor subiective ale climatului organizațional generat de modul de acțiune al tuturor „actorilor școlii” (manageri, colectiv didactic, elevi, personal administrativ, părinți, reprezentanți ai comunității locale etc.).

Prin climat organizațional se înțelege o stare psihosocială, exprimată cultural într-un context intern și extern și este generată de un ansamblu de variabile obiective și subiective intersectate într-un câmp psihosocial sau context situațional (extern și intern) care străbate activitatea didactică realizată în cadrul școlii. (S. Cristea, 2011) făcând referire la ambianța intelectuală și morală din interiorul colectivului unei școli, la stările emoționale și la percepțiile colective. Climatul organizațional este dat de dispoziția psihică relativ stabilizată la nivelul membrilor unei organizații, dispoziție determinată de semnificația acordată de aceștia ansamblului de influențe interne și externe, subiective și obiective, ce pot avea impact asupra organizației. Este o stare mentală și emoțional-atitudinală care domină cronic ori temporar membrii unei organizații și care își exercită acțiunea cu precădere asupra ființelor umane.

Se pot delimita mai multe dimensiuni specifice climatului organizației școlare, dimensiunea: funcțională, structurală, psihologică (cognitivă, socioafectivă, motivațională), prospectivă. (S. Cristea, 2011). Dimensiunea funcțională a climatului organizației școlare reflectă acțiunea factorilor sociali implicați în elaborarea obiectivelor generale și specifice ale activității de instruire, realizată în cadrul procesului de învățământ. Dimensiunea structurală a climatului organizației școlare se referă la particularitățile resurselor umane angajate în realizarea activităților instructiv-educative (număr de profesori și de comisii metodice, vârstă, statut profesional,

calitatea social-economică a elevilor și a părinților, ponderea structurilor de conducere managerială/birocratică). Dimensiunea psihologică a climatului organizației școlare conturează calitățile cognitive și noncognitive ale actorilor implicați în viața organizației școlare. Dimensiunea prospectivă fixează în plan atitudinal linia de perspectivă imprimată de finalitățile pedagogice proiectate pe termen lung sau scurt.

Principala funcție a climatului organizațional este de a delimita un anumit context psihosocial, care condiționează calitatea vieții școlare la nivelul relațiilor pedagogice și manageriale dintre membrii organizației, dintre aceștia și reprezentanți ai comunității locale.

În structura climatului organizațional se evidențiază un climat general și unul specific. Climatul general este propriu școlii ca organizație specializată în producerea educației, deschisă permanent spre toate acțiunile și influențele pedagogice ale mediului și ale sistemului social, iar cel specific este propriu clasei de elevi sau altor compartimente ale școlii (conducere managerială, comisii metodice, sector administrativ, bibliotecă).

Factorii determinanți ai climatului organizațional dintr-o unitate școlară sunt (Păun E., 1999): factori structurali, factori instrumentali, factori socio-afectivi și motivaționali. Factorii structurali sunt legați de structura organizațională a unității școlare respective, de modul în care sunt grupați și interacționează membrii componenți ai unității școlare. Cei mai importanți sunt: mărimea școlii, compoziția umană a școlii. În ceea ce privește mărimea școlii, în școlile cu un număr mare de elevi și de cadre didactice, climatul este mai “rece”, spre deosebire de unitățile școlare mai mici, în care relațiile sunt mai apropiate, oamenii se cunosc mai bine și stabilesc între ei legături afective mai strânse. Factorii instrumentali se referă la condițiile și mijloacele pe care le oferă unitatea școlară respectivă pentru realizarea în bune condiții a atribuțiilor profesionale mediul fizic și condițiile materiale dificile, stilul de conducere al directorului, modalitățile de comunicare în interiorul școlii. Factorii socio-afectivi și motivaționali exprimă dependența climatului

dintr-o unitate școlară de: natura afectivă a relațiilor interpersonale (relații de acceptare reciprocă, de respingere sau indiferență); prezența unor sub grupuri rivale (“clici”, “biserițe”); sentimentul dominant de satisfacție/insatisfacție profesională; tehnicile de motivare utilizate predominant de director (predominant punitive sau predominant stimulative).

După S. Cristea (2011), factorii care condiționează calitatea climatului psihosocial al școlii pot fi identificați la nivelul comportamentului managerilor, cadrelor didactice, personalului administrativ, elevilor, părinților, unor membri ai comunității locale și în modalitățile de manifestare directă și indirectă, vizibilă și mascată, a mediului școlar (intern și extern). O caracteristică aparte este cea a stilului managerial afirmat predominant în raporturile cu profesorii și ceilalți reprezentanți ai comunității: participativ, deschis/închis, restrictiv, stimulat. Comportamentul profesorilor poate fi caracterizat prin diferite grade de: angajare/neangajare (socială și pedagogică); apropiere/depărtare psihosocială de elevi și părinți; poziționare pozitivă / negativă față de managerii școlari (responsabili comisie metodică, directori, inspectori școlari), alți profesori, elevi, părinți. Comportamentul elevilor este caracterizat după o serie de indicatori: capacitatea de autocunoaștere, modul de raportare la obiectivele generale și specifice ale școlii și ale disciplinelor de învățământ; atitudinea față de profesori, manageri, personal didactic, colegi mai mari, părinți; încrederea/ neîncrederea față de demisiunea instruirii, de etosul școlii, de valorile civice promovate în diferite situații școlare și extrașcolare, de normele formale și informale (elaborate în context intern).

Combinarea caracteristicilor comportamentale determină apariția a mai multor tipuri de climat psihosocial : deschisă/ închisă; autonomă/ dependentă (de contextul extern); controlată

/autocontrolată; paternalistă /colegială (bazată pe sprijin psiho- și socio-pedagogic între toți actorii școlii); angajată / neangajată; reproductivă / creativă.

În societatea românească actuală climatul organizațional școlar este deseori perturbat de sentimentul de incertitudine sau de insecuritate, prin faptul că există prea multă instabilitate. Schimbările se petrec brusc. Profesorii au fost transformați în funcționari publici, în sensul că aude completat tot felul de statistici, uneori chiar în timpul orelor de curs în detrimentul actului instructiv-educativ. Managerilor le lipsește capacitatea de empatie. Apariția din ce în ce mai accentuată a individualismului, lipsa capacității de empatie și de comunicare determină deteriorarea relațiilor interumane și în mod direct a ambianței psihosociale.

Detensionarea s-ar putea obține prin micșorarea volumului de documente solicitate, numărului de sarcini, prin valorizarea personalului didactic, prin ocuparea funcțiilor de conducere prin concurs și nu pe criterii politice, prin asigurarea unei baze materiale corespunzătoare și, nu în ultimul rând, prin oferirea unei salarizări decente. Calitatea ambianței școlare/a climatului organizațional școlar este expresia concretă a spiritului echipei constituite de manager și reflectă competența și eficiența activității manageriale din școală.

Bibliografie:

- Cristea, S., (2011), “*Managementul organizației școlare*”- note de curs
Păun , E., (1999) „*Școala. O abordare sociopedagogică*”, Iași, Editura Polirom;
Petrescu , P., Șirinian, L., (2002) , “*Management educațional*”, Cluj – Napoca, Editura Dacia;
Tudorică, R. (2006) “ *Managementul educației în context european*”, București, Editura Meronia

Formarea continuă a personalului didactic pentru utilizarea resurselor IT

**Corina Gherasim - informatician,
Casa Corpului Didactic Simion Mehedinți Vrancea**

"Meseria de profesor este o mare și frumoasă profesiune, care nu seamănă cu nici o alta, o meserie care nu se părăsește seara, o dată cu hainele de lucru. O meserie aspră și plăcută, umilă și mândră, exigentă și liberă, o meserie în care mediocritatea nu e permisă, unde pregătirea excepțională este abia satisfăcătoare, o meserie care epuizează și înviorează, ingrată și plină de farmec."
(Victor Hugo)

Prin excelență, profesia didactică presupune permanenta formare și dezvoltare a cadrului didactic astfel încât acesta să poată oferi învățăcelilor săi o educație care să faciliteze învățarea pe tot parcursul vieții.

Un bun profesor, pe lângă stăpânirea informațiilor științifice specifice disciplinei pe care o predă, are nevoie și de competențe în noile tehnologii astfel încât să ofere elevilor o educație modernă și de calitate.

În toate domeniile se impune ca necesitate dezvoltarea resurselor umane astfel încât fiecare individ să-și actualizeze și perfecționeze competențele profesionale, pentru a se adapta schimbărilor sociale, economice, politice, culturale. Formarea continuă înseamnă dobândirea către personalul didactic de competențe fundamentate științific, care sunt orientate pe practică, principalul beneficiar fiind elevul.

Unul dintre obiectivele programelor de formare oferite de CCD Vrancea este promovarea metodelor moderne de predare-învățare, inclusiv a metodelor interactive bazate pe utilizarea instruirii asistate de calculator, a sistemelor multimedia și a internetului.

În urma absolvirii programelor de formare continuă propuse de către CCD Vrancea, cadrele didactice vor putea să planifice și să organizeze activități școlare și extrașcolare cu ajutorul tehnologiei informației și comunicării, să eficientizeze activitatea didactică prin utilizarea serviciilor de bază în Internet, să creeze instrumente și materiale pedagogice cu ajutorul instrumentelor IT, să inițieze realizarea de proiecte online la nivelul claselor de predare sau al școlii, să crească performanțele școlare ale elevilor prin folosirea de aplicații online free și să utilizeze instrumentele online în conformitate cu Legislația IT în vigoare.

Integrarea TIC-ului în activitatea didactică are numeroase avantaje, în măsura în care se identifică nevoile reale care pot fi împlinite prin metode specifice. Cu ajutorul instrumentelor IT se

pot realiza materiale didactice adaptate nevoilor și ritmurilor diferite ale elevilor. De exemplu, pentru elevii cu deficiențe vizuale, de un real folos poate fi faptul că se pot realiza cu ușurință documente de lucru cu caracterele și dimensiunile care să le asigure acestora o bună receptare.

Dezvoltarea profesională a personalului didactic din învățământul preuniversitar prin participarea la cursurile de formare continuă oferite de Casa Corpului Didactic "Simion Mehedinți" Vrancea se poate desfășura în condiții moderne și datorita proiectului ROSE - implementat de către Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice pe o perioadă de 7 ani, între 2015 și 2022. În cadrul acestui proiect, în scopul îmbunătățirii condițiilor de predare, Casa Corpului Didactic "Simion Mehedinți" Vrancea a fost dotată cu 49 de computere de ultimă generație, în valoare de 49892 euro.

Proiectul, finanțat printr-un împrumut de 200 de milioane de euro acordat de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, își propune să contribuie la reducerea abandonului în învățământul secundar și terțiar și la creșterea ratei de promovare a examenului de bacalaureat.

Obiectivele propuse și curriculum-ul programelor de formare continuă din Oferta CCD Vrancea facilitează aprofundarea unor competențe ale profesorului ca: schimbul de informații între profesor-elev, elev-profesor și elev-elev; organizarea mai riguroasă a lecției; accentuează caracterul formativ al lecției; potențează actul didactic prin utilizarea calculatorului și a internetului; dezvoltă teme transdisciplinare; ușurează procesul de învățare prin folosirea corectă a internetului ca instrument de documentare; dezvoltă curricula opționale (CDS); elaborează și folosește cu eficiență instrumente de planificare, proiectare și evaluare.

Lapbooking-ul – modalitate de promovare a noțiunilor de matematică

prof. inv. primar Axente Mihaela
Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Focșani, Vrancea

„Ferestrele nu vorbesc decât atunci când peste ele a trecut o mare emoție, care le-a ars lemnul și sticla, care le-a iradiat și le-a dat suflet.” (Silvia Kerim)

La începutul anului școlar trecut, am descoperit și am studiat cu interes noi metode de lucru cu elevii. Astfel, am aprofundat crearea de lapbook-uri sau lapbooking-ul. Așa cum trece vremea peste ferestrele casei sau ale sufletului, așa cum soarele le încălzește, așa a trecut vremea peste noile cunoștințe și acestea s-au consolidat și sistematizat, au creat emoție și au așteptat să fie folosite. Atunci când am strâns suficiente informații și materiale despre lapbooking, am început să introduc metoda de lucru treptat în activitatea cu elevii și m-am bucurat împreună cu aceștia. Găsesc foarte interesant acest subiect, drept urmare, folosindu-mă de experiența acumulată împreună cu elevii și de emoțiile trăite alături de ei pe măsură ce dădeam suflet produselor, am decis să-l fac cunoscut și prin intermediul revistei „Vârstele Școlii” scriind un articol despre *lapbooking ca modalitate de promovare a noțiunilor de matematică*.

Prin intermediul acestei lucrări, vă propun să deschidem împreună “ferestrele” lapbook-ului!

Foarte popular și apreciat în grădinițele și școlile din Statele Unite ale Americii, în România, lapbooking-ul este foarte rar întâlnit.

Lapbooking-ul este o metodă educațională simplă, creativă, practică și îndrăgită de copii și de adulți, deopotrivă. Este o metodă de lucru interactivă cu elevii și care îi ajută pe aceștia să sintetizeze ceea ce au însușit la o anumită disciplină/într-un anumit domeniu, într-o perioadă de studiu, în scopul prezentării celor învățate.

Dar ce anume este un lapbook, și modul în care poți să faci fantezie din tăiere, pliere și lipire?

Lapbook-ul este un accesoriu interesant pentru educația copiilor fără prea multe costuri, o abordare hands-on de învățare pe care majoritatea copiilor o iubesc. Este modul deloc plictisitor în care poți să faci fantezie din tăiere, pliere, lipire, desen, grafică, scriere. Este o îmbinare de elemente, o suprapunere de forme diferite, imagini și culori.

Este o colecție de mini - cărți, clape și materiale de afișare pliate, care oferă un spațiu

interactiv de desene, ghicitori, povești, grafice, diagrame, benzi desenate, jocuri, întrebări și răspunsuri, curiozități din orice subiect studiat, toate adunate, lipite și afișate în mod creativ pe un suport cartonat. Toate acestea sunt așezate într-un „folder/dosar”, produsul finit numindu-se *lapbook* sau *cartea de ținut în poală*. Poate fi numit și:

- **colecție de mini-cărți și organizatori grafici** adunați într-o serie de dosare sau album;
- **portofoliu** realizat prin atașarea pe un suport de carton de dimensiunile unui dosar, a unor minicărțile care cuprind elemente esențiale ale capitolului studiat;
- **prezentare 3D** a ceea ce copilul a învățat despre un anumit subiect fie în cadrul unei activități, fie pe parcursul unei unități de învățare.

Poate servi drept metodă de evaluare la sfârșitul unei unități de învățare.

Cine poate beneficia de lapbook-uri?

Se pot crea astfel de cărți de către preșcolari, elevi de toate vârstele la școală sau în timpul liber, chiar și de către persoane în vârstă. Așadar, lapbooking se poate face la orice vârstă și despre orice subiect. La lecțiile de limba și literatura română, matematică, dar și la alte discipline, și continuând la atelierele de arte vizuale și abilități practice, am exersat lapbooking-ul împreună cu elevii, folosind ca teme: *Barza, Circuitul apei în natură, Sarea în bucate, Lectura – prietena mea, Personaje din lecturile citite, Primăvara, Tradiții și obiceiuri ale românilor, România – țara mea, Natura – sursă de inspirație, Frații*. Lapbook-urile se pot concentra pe un anumit subiect, cum ar fi conținutul unui text literar sau nonliterar, sau pot servi ca instrument de referință pentru competențe diferite, cum ar fi: figuri și corpuri geometrice, fracții, metode de rezolvare a problemelor matematice, părțile de vorbire, descrierea unui personaj literar, un eveniment istoric etc. Se pot realiza o serie de lapbook-uri despre mari scriitori, despre personaje celebre din literatură, inventatori, personalități istorice ș.a.

Elevii au fost obișnuiți în cadrul activităților pe discipline să completeze cu desene, grafice, organizatori grafici, povestiri sau cu informații

specifice clape, plicuri, ferestre, flori, benzi etc. pe care apoi le-au lipit pe caiete și care parcă doreau să fie deschise și citite.

Prezentăm în continuare un exemplu de bună practică pe tema lapbooking-ului care are ca scop promovarea a noțiunilor de matematică în rândul micilor școlari.

Aplicabilitatea metodei de lucru

Titlul proiectului: „Frații” - Lapbook

Data/Perioada desfășurării: Săptămâna 27 - 31 martie 2017

Grupul țintă : elevii clasei a IV-a B

Locul de desfășurare: sala de clasă

Obiectivele proiectului:

- Utilizarea corectă și conștientă a terminologiei matematice cu privire la noțiunea de fracție;
- Asimilarea noțiunilor: numitor, numărător, linie de fracție, unitate fracționară, tipuri de fracții (subunitare, echiunitare, supraunitare), fracții egale, compararea fracțiilor, ordonarea în sens crescător/descrescător a fracțiilor cu același numitor/numărător; adunarea și scăderea fracțiilor cu același numitor, aflarea unei fracții dintr-un întreg;
- Organizarea informațiilor în cadrul unei cărți care să conțină definiții, desene, organizatori grafici, informații, ghicitori, aplicații, curiozități legate de fracții;
- Dezvoltarea abilității de a organiza propria învățare conform nevoilor proprii și de a conștientiza metodele și oportunitățile.

Domenii vizate:

- Matematică;
- Arte vizuale și abilități practice

Resurse:

- Umane: elevii grupului țintă, cadrul didactic îndrumător;
- Materiale: dosare din carton/hârtie cartonată, hârtie colorată pentru mini-cărți, hârtie xerox albă, clape; postit-uri; foarfece; lipici; creioane colorate; carioca; șabloane, capsator, capse.

Modalități de organizare: se poate lucra individual sau pe grupe

Etapile lapbook-ului:

Alegerea subiectului pentru studiu

Cercetări, aplicații, discuții cu privire la subiect în cadrul orele de matematică

Alegerea unor concepte pe care să le învețe/fixeze elevii

Proiectarea organizatorilor grafici pentru fiecare dintre conceptele pe care copilul urmează să le învețe/asimileze

Completarea unui lapbook

- Totul începe de la două-trei cartoane colorate A4 sau dosare de carton și un subiect gata de pus în practică. Este nevoie de: dosare din carton colorat sau cartoane colorate care pot fi pliate, unite și la care se pot adăuga extensii; hârtie colorată pentru mini-cărți, clape; postit-uri; foarfece; lipici; creioane colorate; carioca; șabloane.

- Elevii au primit materiale didactice. Se pot folosi șabloane goale pentru a pune în practică subiectul sau se poate aborda un design propriu.

În crearea lapbook-ului „Frații” au fost inserate clape care cuprind următoarele:

- Definirea noțiunilor: numitor, numărător, linie de fracție, exemplificări prin reprezentări grafice, desene, figuri geometrice decupate;
- Clasificare fracțiilor (subunitare, echiunitare, supraunitare), definirea acestora, exemplificări;
- Frații egale, aplicație;
- Compararea fracțiilor, definirea cazurilor, exemplificări;
- Adunarea și scăderea fracțiilor cu același numitor, exemplificări;
- Aflarea unei fracții dintr-un întreg, exemplificarea algoritmului (exterior clapă), aplicații (interior clapă);
- Jocuri cu fracții („Puzzle Frații”, „Pizza perfectă”, „Scrierea procentuală”)
- Rezolvarea și/sau crearea unor probleme cu fracții.

- Fiecare echipă a discutat și fiecare coechipier a explicat grupului ce dorește să creeze și unde să așeze materialele în lapbook.

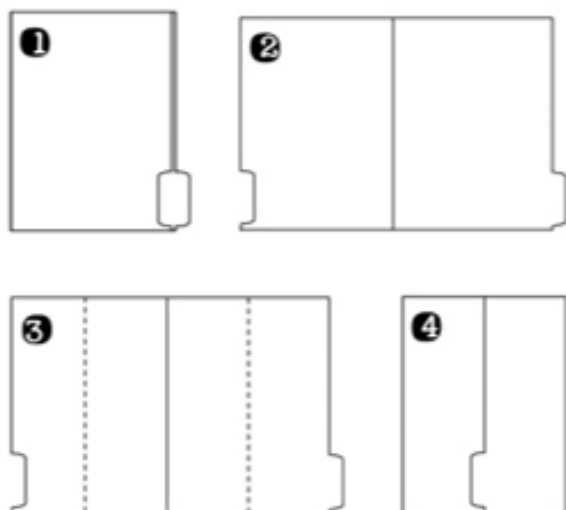
- Elevii și-au dovedit creativitatea prin materialele realizate și au completat lapbook-ul.

Prezentarea produsului final. Fiecare echipă și-a prezentat materialul lucrat, elevii fiind încurajați să explice detaliile redată în lapbook.

În concluzie, acest proces de creare a unui lapbook îi va ajuta pe copii în activitățile de cercetare, planificare, creativitate, prezentare, evaluare. Fiecare lapbook este o creație originală, va fi o comoară pentru anii care vor veni, deoarece în orice moment copilul poate face completări, actualizări, poate atinge „fișierele” și retrăi momentele în care a creat lucrarea.

La început pare complicat, dar odată ce vă obișnuiți cu lapbooking-ul, veți găsi în jur tot felul de subiecte care pot fi transformate în lapbook-uri.

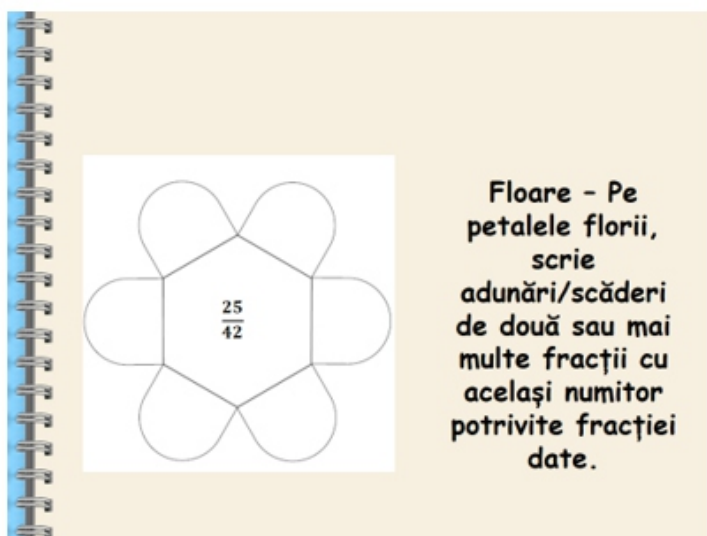
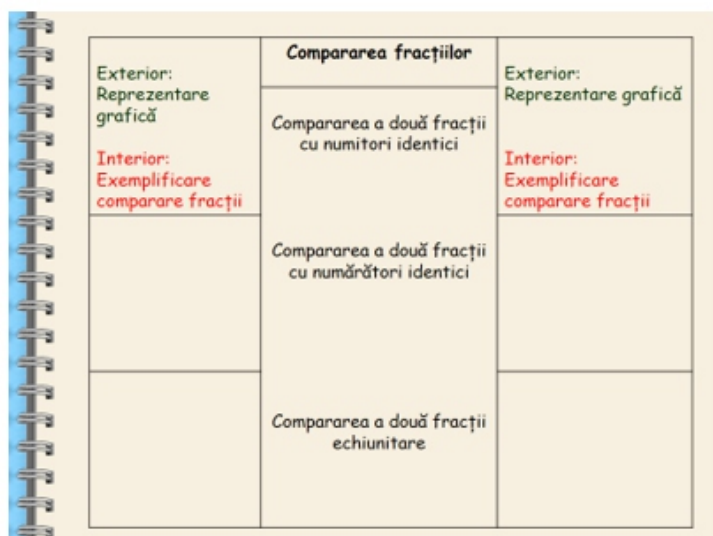
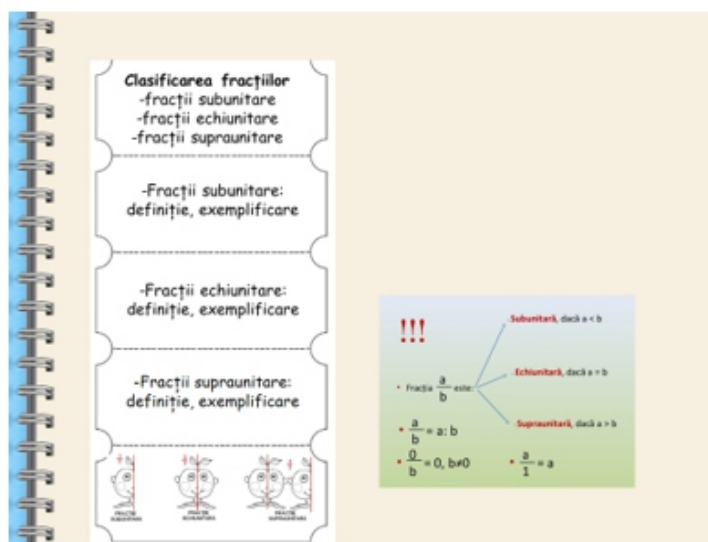
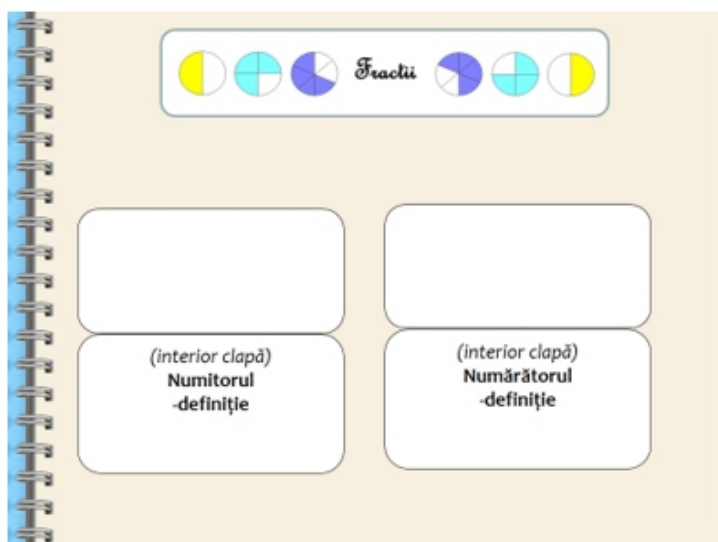
Prezentăm câteva din elementele folosite în realizarea lapbook-ului.

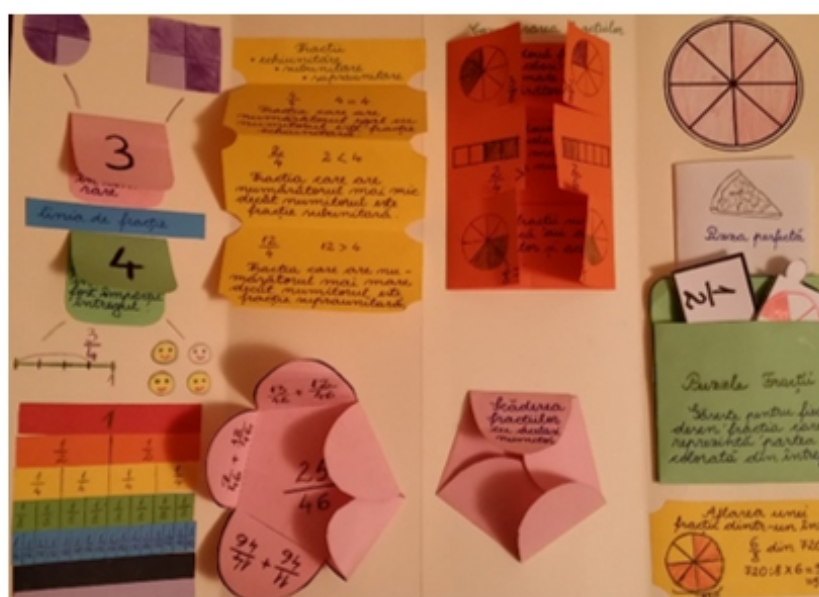
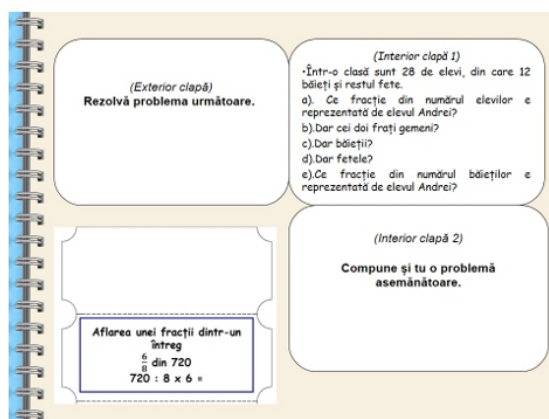
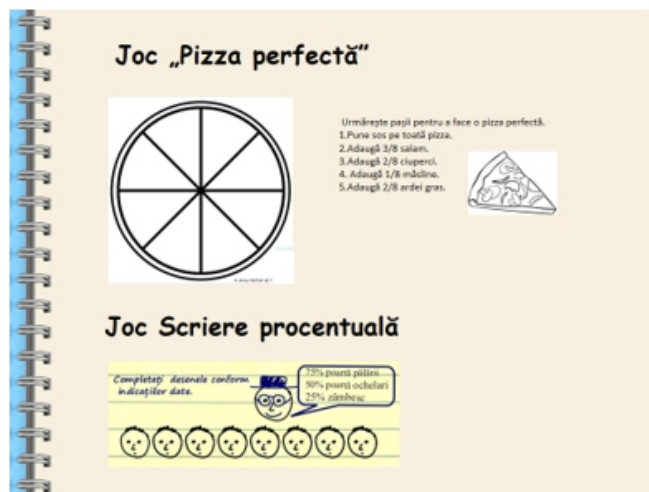
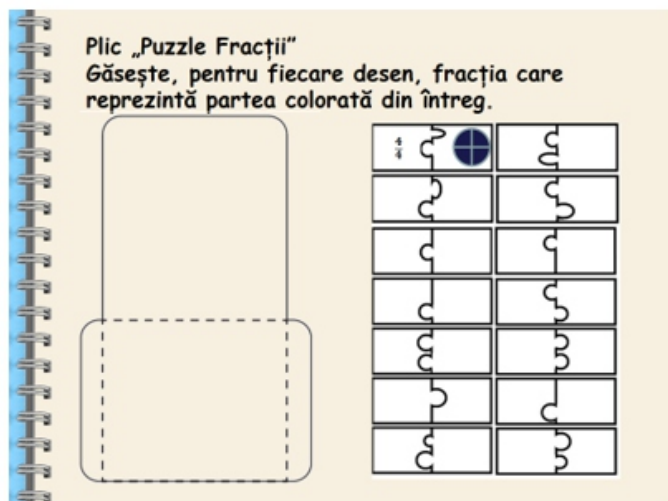

Dosarul/Suportul

Copertă față

Bibliografie:

- Axente, Mihaela, *Lapbooking-ul – modalitate de promovare a lecturii în „Dialoguri despre lectură. Individualizarea procesului instructiv-educativ al elevilor aflați în dificultate – lucrări ale simpozionului interjudețean”*, Focșani, 2016
- <http://www.concursurilecomper.ro>
- <http://www.handsofachild.com/lapbooking>
- <https://ro.pinterest.com>
- <http://www.rosettastone.com/homeschool/articles/what-is-lapbooking/>
- <https://www.slideshare.net/dimitriucarmen3/39673221-fractiicaietdelucrupentruclasa-a-V-a>
- Imagini din arhiva personală.

Proiectul educațional “on line” menit să valorifice noile tehnologii în educație în scopul apropierii culturale

Profesor inv. primar Trifan Viorel, Liceul Pedagogic „Spiru Haret” Focșani
Profesor inv. primar Pauliș Vasile Alexandru, Școala cu clasele I – VIII Nr. 4 Lugoj

Aceasta este mâna mea

Just another WordPress.com site

Parteneriat pentru o mână de prietenie

Folosirea platformelor educaționale și implicarea elevilor în proiectele de colaborare on-line oferă oportunitatea de a face anumite inovații în educație. Mediile educaționale virtuale, bibliotecile și clasele virtuale sunt o prezență prea firavă în domeniul educațional. Doar o mică parte din investițiile făcute pentru dotarea școlilor cu mijloace de instruire electronică sunt îndreptate către elevii învățământului primar.

Calculatorul nu este elementul principal în educație. Suntem conștienți că cele mai importante lecții ale vieții pot fi predate fără ajutorul unui calculator. Profesorul este mai mult decât un instructor – el facilitează procesul de învățare, implementează, evaluează și proiectează lecțiile pe care le susține.

Elevii mileniului III vin în școală încă de la șase ani cu o altă deschidere față de informație. Metodele tradiționale reușesc cu greu să capteze interesul elevului față de învățare. Se constată o evitare, un refuz de cele mai multe ori involuntar față de memorare. Stocarea informațiilor nu mai este apanajul memoriei cerebrale. Stocarea, depozitarea și păstrarea informațiilor este sarcina computerului. Elevul este refractar la memorare. De aceea respinge metodele didactice tradiționale bazate pe memorare mecanică.

Măiestria dascălului mileniului III decurge din iscusința de a capta interesul elevului față de învățare. A preda bine – și a implica elevii în procesul de predare necesită o planificare și o proiectare atentă a fiecărei unități de învățare. Învățarea prin proiecte este un

model de instruire centrat pe elev, indiferent de vârstă, dar mai ales la vârste fragede, elevii devin mult mai motivați în învățare în momentul când constată utilitatea a ceea ce învață și în momentul când pot utiliza informațiile pentru a face ceva cu impact asupra celorlalți.

De cele mai multe ori elevii învață tainele utilizării calculatorului în altă parte decât în școală, de multe ori căzând pradă unor tentații care îi influențează negativ, îi distrag de la îmbrățișarea unor valori autentice.

Școala este chemată să răspundă permanent nevoilor societății, o societate care se află într-un proces continuu de modernizare, unde progresul științific și tehnologic trasează o direcție de evoluție uneori poate prea rapidă pentru ca instituțiile de învățământ să poată ține pasul. Așadar, până la cuprinderea în procesul obligatoriu de învățământ a acestor tendințe, activitățile extracurriculare de tipul proiectelor educaționale pot remedia acest aspect. Și aici sunt bifate două aspecte esențiale pentru dezvoltarea și modernizarea societății: aspectul științific și tehnologic pe de o parte și aspectul relațiilor umane influențate de nivelul științific și tehnologic de cealaltă parte.

Primul aspect este materializat în tehnologia manevrării informațiilor cu ajutorul sistemelor de calcul, care, pentru copilul de 6 – 10 ani aflat la stadiul acumulărilor fundamentale, reprezintă un țel pentru care școala nu are încă un program obligatoriu școlar de învățare bine structurat în curriculum, în timp ce

acești copii sunt nevoiți să facă față acestor tehnologii într-un mod mai mult empiric.

Acest aspect care încă nu este controlat de școală poate avea efecte negative și de multe ori crează situații limită. Așa se întâmplă cu navigarea pe internet prin care copilul nesupravegheat îndejuns și fără o îndrumare corespunzătoare sau din lipsa informațiilor necesare și a unor atitudini preventive neformate, poate ajunge în situații critice. În aceste cazuri nu restricționarea de la activitate este modalitatea de rezolvare sau de pază contra situațiilor nedorite, ci informarea și activarea pe domenii special realizate pentru ei, care să vină în sprijinul satisfacerii curiozităților și dorințelor lor.

Aspectul relațiilor umane în formare la vârsta copilăriei este și acesta la fel de problematic, mai ales pentru motivul că un copil nu poate prevedea și nu poate discerne cu destulă hotărâre și responsabilitate între ce poate fi bine sau rău în ceea ce găsește în mediul social. Căldura sufletească cu care sunt înconjurați îi face pe unii copii să fie prea deschiși și neprevăzători în relațiile de intercunoaștere și de intercomunicare, sau dimpotrivă - absența acestora îi fac pe alți copii sperioși, temători și neîncrezători, ceea ce le închide perspectiva relaționărilor normale. Canalizarea relaționării pe un drum corect se face prin atragerea copiilor în programe special elaborate, care să le deschidă orizontul cunoașterii nu numai al apropiatului dar și al cunoașterii de sine.

Semnatarii acestui material s-au cunoscut cu prilejul Forumului Inovatorilor în Educație, care are loc anual la Timișoara, manifestare organizată de Fundația EOS (Educating for an Open Society) România, în parteneriat cu Ministerul Educației Naționale și Microsoft România.

Peste 160 de cadre didactice din învățământul primar, gimnazial și liceal au avut ocazia să facă schimb de experiență cu alți colegi din toată țara, pe marginea a peste **40 de proiecte interdisciplinare**, expuse în cadrul expoziției-concurs desfășurate în timpul Forumului. Proiectele selectate au valorificat în mod inovativ resursele oferite de noile tehnologii în metodele de predare de la clasă.

După ce am realizat deja mai multe proiecte individuale, ne-am hotărât să valorificăm experiența dobândită într-un proiect comun: **“O mână de prietenie - Proiect educațional menit să valorifice noile tehnologii în educație”**, un proiect pe care să îl derulăm prin intermediul internetului, datorită distanței fizice apreciabile care ne separa.

Orașele noastre se află în puncte diametral opuse ale țării, dar se găsesc pe aceeași paralelă : 45° 41'. Comună este și pasiunea celor doi inițiatori ai proiectului pentru utilizarea comunicării cu ajutorul calculatorului în educația elevilor. Dorința de a inova procesul de educație ne-a determinat să demarăm

acest proiect nou, aflat acum în stadiul de “finalizat”.

Ne-am propus cu această ocazie realizarea de relații de intercunoaștere, de intercomunicare și de prietenie între copii din localități diferite prin intermediul programelor de internet, care pot constitui suport mediativ corespunzător cu necesitățile lor. Am dorit să-i confruntăm pe elevi cu resursele proprii de exprimare practică în așa fel încât să se integreze facil și responsabil în mediul social apropiat, astfel că am creat un spațiu virtual nou, unde elevii își facă cunoscută munca de zi cu zi, să se poată cunoaște între ei, să se poată întrece, să se poată juca, să poată învăța unii de la alții, să devină prieteni. Acest spațiu a avut ca inspirație motto-ul proiectului nostru : “Aceasta este mâna mea!” și s-a materializat în adresa web: <http://aemm2010.spaces.live.com>.

Ulterior, datorită unor proceduri de marketing, Microsoft a desființat platforma space.live.com, motiv pentru care a trebuit să refacem întreg spațiul virtual pe platforma wordpress.com, astfel că în momentul de față, atât spațiul proiectului cât și siturile noastre personale au fost reasamblate pe această platformă și pot fi vizitate la adresele: <https://aemm2010.wordpress.com>, <https://vioreltrifan.wordpress.com>, <http://scoala4lugoj.wordpress.com/>

În afara obiectivelor referitoare la relațiile de intercunoaștere, de interacțiune între elevi am avut și obiective specifice lucrului cu tehnologia avansată:

- Folosirea componentelor de TIC în comunicarea și recepționarea de informații prin:
 - Realizarea de fișiere de diferite tipuri: doc, bmp, jpg, avi, amr, etc., conținând lucrări personale;
 - Folosirea diferitelor periferice ale computerului pentru realizarea de materiale în format electronic: cameră video, scaner, etc.
 - Postarea materialelor realizate într-o expoziție virtuală;
 - Folosirea rețelei internet pentru transmiterea și preluarea de informații de interes personal;
 - Formarea unei atitudini corecte, critice și preventive față de posibilitățile de navigare pe internet.

Spațiul virtual realizat cu adresa mai sus menționată cuprinde un număr de peste 30 de pagini constitutive, structurate pentru a găzdui câteva sute de lucrări ale elevilor, câteva sute de fotografii și filmele din activitățile lor, linkuri către filme, muzică, etc. dar și discuții libere sau direcționate spre anumite domenii de interes școlar și nu numai școlar.

Bibliografie :

- Olimpius ISTRATE, Pregătirea educatorului pentru școala de mâine. Impactul noilor tehnologii în educație. olimpius_istrate@hotmail.com mai 1997

Dezvoltarea parteneriatului școală-familie prin proiecte europene

*Prof. itinerant Galoiu Ecaterina
CSEI „Elena Doamna” Focșani-
locație Școala „Nicolae Iorga” Focșani*

De la începutul anului școlar 2016-2017 fac parte din echipa de proiect al proiectului de parteneriat strategic pentru susținerea schimbului de bune practici în domeniul școlar, proiecte doar între școli, KA219 ERASMUS+ “BACK TO SCHOOL LIFE”.

Plecând de la ideea activării în rețea, a învățării de la alții și de la acceptarea perspectivelor diferite, am considerat importantă largirea orizontului cultural și apropierea de alte culturi europene prin abordarea acestui proiect internațional. Prin participarea la activitățile desfășurate în cadrul întâlnirilor de proiect, care au constituit oportunități de atingere a obiectivelor, am realizat dezvoltarea unor competențe profesionale, precum:

- o mai mare conștientizare a diversității la clasă;
- dezvoltare emoțională, socială și educațională;
- am învățat noi metode și tehnici de învățare permanentă;
- înlesnirea schimbului de bune practici în scopul reducerii absenteismului și abandonului școlar;
- îmbunătățirea nivelului de comunicare în limba engleză;
- mai mare înțelegere și apreciere a culturilor europene

Un produs foarte important al proiectului este scrierea unei *cărți pentru părinți*. Această carte va include cele mai recente cercetări care indică importanța angajamentului familiei în educația copiilor; modalități eficiente de dezvoltare a relației dintre școală și părinți pentru a crește succesul elevilor; cele mai importante 10 lucruri pe care părinții doresc de la copiii lor; cele mai importante 10 lucruri pe care elevii le doresc de la părinții lor, precum și resursele necesare pentru sprijin și asistență pentru familii.

Sunt profesor itinerant și am abordat ideea importanței realizării unor parteneriate școlare eficiente pentru asigurarea succesului elevilor.

În accepția UNICEF (1993), parteneriatul instituției de învățământ cu familia/părinții reprezintă o strategie care și-a demonstrat eficiența acolo unde a fost aplicată, iar bunele practici implementate deja confirmă că acesta se poate

realiza în baza următoarelor *principii fundamentale*:

- părinții sunt considerați de personalul școlii ca participanți activi în educația copiilor, care aduc o contribuție reală și valoroasă în acest demers;
- tuturor părinților li se oferă oportunități de participare activă la experiențele educaționale ale copiilor lor;
- copilul/elevul este tratat drept actor activ în relația “școală – familie”;
- responsabilitatea dezvoltării și evoluției copilului, dar și succesele obținute, se împart între școală și părinți;
- relația “școală – familie” constituie fundamentul restructurării procesului educațional, precum și al dezvoltării comunității;
- eficiența profesională a personalului școlii (cadrelor didactice, managerilor) se va maximiza prin dezvoltarea unor competențe concrete, esențiale conexiunii cu părinții și comunitatea.

Scopurile aferente acestor principii ar fi:

- să ajutăm școlile să privească parteneriatele cu familiile ca pe o primă resursă, și nu ca pe un ultim refugiu în promovarea învățării și a dezvoltării;
- să stabilim colaborarea „școală-familie” la nivel național ca pe un standard al politicilor educative.

Dacă părinții sunt realmente interesați de progresul copilului și manifestă disponibilități de colaborare cu personalul școlii, atunci informațiile pe care le pot oferi cadrului didactic despre copil pot reprezenta o bază pentru luarea celor mai adecvate decizii. La rândul său, cadrul didactic poate ajuta părinții să devină mai sistematici și mai eficienți în acțiunile educative realizate în mediul familial, prin:

- informații despre evenimentele și programele curente din școală;
- materiale care -i ajută pe părinți să-și asiste copiii în învățare;
- modele jocuri, cărți și casete video care pot fi utilizate cu copiii acasă;

Prin urmare, orice demers educativ eficient cere o coordonare a acțiunilor între cadrele didactice și părinți, nu numai la nivelul obiectivelor propuse pentru realizare, dar și în privința metodelor, tehnicilor, formelor de activitate și a feedback-ului.

Am început prin realizarea a două chestionare: Chestionarul pentru elevi, cu titlul: "What children want from their parents" și Chestionarul pentru părinți, "What parents want from their children", care vizau întrebări referitoare la: -domeniile de interes din discuțiile pe care le au părinții cu copiii lor, -activitățile pe care le fac împreună, dar și care și le-ar dori a fi realizate mai des; -măsurile disciplinare din partea părinților -ce-și doresc părinții /copiii de la copiii/părinții lor, -care este opinia acestora despre rolul de părinte, dar și despre calitatea de a fi copil;

Rezultatele chestionarelor ne-au dat informații cu privire la dimensiunea implicării părinților în viața școlară a copiilor lor, care sunt elementele de relaționare a părinților cu copiii lor, a ce-și doresc părinții de la copilul lor, dar și informații valoroase privind percepțiile privind dezvoltarea cognitivă, emoțională, comportamentală cât și despre modalitățile de petrecerea timpului liber.

Toate aceste informații au fost supuse grupului de lucru din cadrul proiectului, iar observațiile privitoare la îmbunătățirea parteneriatului școală-familie au constituit baza realizării unor *materiale informative pentru părinți*, precum și organizarea unui *workshop* care a vizat implicarea participanților în exerciții de conștientizare a ce-și doresc părinții de la copilul lor, prezentarea de tehnici privind managementul relației cu copilul, cum să dezvolte încrederea în sine, sociabilitatea, creativitatea și starea de bine a copilului.

Deasemenea, părinții au aflat care sunt cheile motivaționale ale succesului copiilor lor. Din topul cheilor motivaționale enumăr: "Învăț din greșeli!" "Învăță ceva în fiecare zi!", "Pun întrebări întotdeauna!", "Lucrez în echipă!" "Este în regulă să greșești!".

Această activitate și clasamentul realizat a fost util deoarece au aflat că pot avea mai multă încredere în copiii lor și în ei, că pot deveni părinți mai buni! Pe parcursul derulării activităților din cadrul proiectului, "BACK TO SCHOOL LIFE", copiii și părinții au primit informații pentru a experimenta împreună jocuri care vor face ca dezvoltarea să se facă în concordanță cu predispozițiile copiilor și nu în concordanță cu așteptările sociale.

Recomandările au fost pentru practicarea unor activități de familie precum:

1. *Explorarea naturii;*

2. *Capsula timpului.* Se aleg câteva obiecte care să amintească despre momente frumoase petrecute împreună și se îngroapă în capsula timpului.

3. *Melodia voastră.* Ce poate fi mai distractiv decât să se cânte împreună, și nu orice cântec, ci melodia voastră, a familiei.

4. *Ghid turistic.* Cum îi ajută această activitate? Își vor cunoaște mai bine orașul cu istoria sa, vor învăța să se orienteze în spațiu și își vor îmbogăți colecția de fotografii.

5. *Micul spion.* Scopul activității este pentru a crește puterea de concentrare și a îmbunătăți atenția copilului

6. *Ora de gimnastică* (o ședință de gimnastică în familie).

Activitățile proiectului au pus accent pe dezvoltarea punctelor forte care permit prevenirea apariției problemelor de comportament sau absenteism.

Astfel părinții au aflat, prin promovarea materialelor, „Activități și jocuri pentru dezvoltarea creativității”(material prezentat în cadrul Conferinței internaționale, desfășurată la ISJ Vrancea, din cadrul întâlnirii de proiect,)de ce este important să dezvoltăm creativitatea și care sunt activitățile pe care le pot desfășura împreună pentru a dezvolta creativitatea copiilor lor. Exemple de activități pe care le pot desfășura părinții și nu numai:

Quilling, origami;

Tehnica șervețelului;

Pictura pe sticlă sau pe lemn;

Scrapbooking;

Pictura cu degetele (finger painting);

Experimentele fizico-chimice. Povestile marilor invenții ale lumii. Proiectarea unor obiecte ideale, pornind de la invențiile prezentate, Stereotipia (o tehnica foto aparte, care nu necesită....aparat foto)

;

Traforajul și realizarea de diverse obiecte decorative si/sau felicitari;

Matematica distractiva;

Scrierea creativă și jocuri si tehnici de scriere specifice dadaismului si suprarealismului;

Activitățile de design, mimă;

Realizare de diferite tipuri de noduri;

Confecționare de măști maramureșene;

Experimentele fizice-legile fizicii și aplicațiile lor practice;

Realizare păpuși cu fețe vesele-triste.

Părinții implicați formal în activitățile proiectului Erasmus+ au aflat că orice activitate creatoare, presupune cunoștințe temeinic însușite, iar copilul trebuie lăsat să exploreze lumea înconjurătoare, iar contribuția părintelui este de a

încuraja orice încercare a copilului . Au aflat că este important ca copilul să fie învățat cum să se joace, să fie ajutat să descopere lucruri noi, să se joace liber și să aibă activități care îl atrag și care îi plac, să limiteze timpul petrecut de copil în fața televizorului.

Un părinte informat este un părinte mai bine pregătit și eficient în a-și ajuta propriul copil ,iar relația copil-părinte se dezvoltă pe baze trainice.

Cheia succesului unui parteneriat școală-familie este perfecționarea și dezvoltarea actorilor parteneriatului, iar comunicarea reprezintă temelia unui parteneriat eficient.

Activitățile desfășurate în cadrul proiectului asigură dezvoltarea unui parteneriat de succes în care familiilor li se furnizează informații privind resursele pentru construirea abilităților de leadership și advocacy în

ceea ce privește educația copilului lor, iar echipele de lucru își stabilesc în planul de dezvoltare profesională, ce trebuie învățat despre formarea și susținerea parteneriatului școală-familie.

Referințe bibliografice:

1. Lăscuș, V., Colaborarea școlii cu familia și educația în familie, Casa Corpului Didactic, Cluj – Napoca, 1974
2. Parteneriat școală-familie-comunitate. Ghid pentru cadrele didactice. Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 2007.
3. UNESCO&UNICEF, Pachet de resurse pentru instruirea profesorilor. Cerințe speciale în clasă, 1993.

Metode moderne în predarea limbii engleze: abordarea comunicativă

Bosoiu Bianca - profesor, Liceul "Simion Mehedinți" Vidra

Despre cel mai eficient mod de învățare a unei limbi străine de către elevi, într-un cadru educațional, s-au emis de-a lungul deceniilor trecute diverse teorii. Învățarea unei limbi străine este un proces educațional complex, care presupune asimilarea corectă a structurilor gramaticale ale limbii respective dar și utilizarea corectă și contextuală a acestora, pregătind astfel elevii să facă față situațiilor autentice.

Cea mai mare provocare a profesorului de limbi străine rămâne și astăzi găsirea celei mai potrivite metode de predare-învățare, metodă cu ajutorul căreia, procesul educațional să-și găsească aplicabilitatea practică și să răspundă nevoilor reale și individuale ale elevului.

Între anii 1970 și 1980, ca urmare a cercetărilor efectuate de către lingviști de renume, s-a concluzionat că metodele tradiționale de predare a unei limbi străine nu răspund în totalitate cerințelor anterior formulate, ajungându-se astfel la reconsiderarea vechilor metode dintr-o perspectivă preponderent comunicativă, în care accentul să cadă asupra însuși scopului actului educațional și anume comunicarea eficientă în limba țintă. Această nouă abordare nu poate fi considerată o metodă instructiv-educativă propriu-zisă ci mai degrabă un mod de regândire a metodelor tradiționale din perspectiva comunicativ-internațională, axându-se pe limbă ca un mediu de comunicare și pornind de la premisa că orice comunicare are un scop social. Prin acest tip de abordare a procesului de predare-învățare consolidarea și îmbogățirea vocabularului elevilor devin atuul principal, vocabularul fiind utilizat într-un întreg spectru de funcții lingvistice și exersat în context iar structurile gramaticale sunt predate inductiv, prin încurajarea elevilor să descopere regulile acestora, implicându-i activ și conștient.

Abordarea comunicativă nu trebuie percepută ca fiind o limitare a actului educativ asupra aptitudinilor orale ale elevilor, scopul său fiind dezvoltarea tuturor celor patru dimensiuni de predare: capacitatea de exprimare și receptare a mesajului oral dar și capacitatea de exprimare și receptare a mesajului scris. Participarea profesorului în activitatea de predare-învățare este

continuă, acesta fiind organizator, facilitator dar și furnizor de resurse, utilizând materiale autentice și de actualitate prin intermediul cărora elevii să facă în permanență conexiuni și să-și dezvolte totodată fluenta și acuratețea în exprimare.

Întărirea motivației intrinseci, gradul ridicat de implicare în actul educativ, dezvoltarea unor procese cognitive importante cum sunt imaginația și creativitatea în rândul elevilor, sunt toate motive temeinice și suficiente care să justifice utilitatea acestei metode în procesul de predare-învățare. John Amos Comenius însuși, părintele educației moderne, considera că procesul de predare trebuie să fie oral, comunicativ, astfel încât învățarea să fie activ-participativă și să ofere diverse oportunități de interacțiune între elevi și profesor dar și între elevi.

Scopul abordării comunicative în predarea limbii engleze ca limbă străină este acela de a dezvolta în rândul elevilor competențele de comunicare și înțelegere a informației, de a-i ajuta pe aceștia să devină funcționali și independenți fără a uita importanța dimensiunii afective, dimensiune centrală abordării comunicative.

Bibliografie:

- Cucoș, C. (1996): *Pedagogie*, Polirom, Iași
Howatt, A. (1984): *A History of English Language Teaching*, Oxford University Press
Richards, J. (2005), *Communicative Language Teaching Today*, Longman, London

Chipărușul - ritual de înmormântare unic în Europa

*Artenie Florentina –profesor
Școala Gimnazială Nereju mic*

Lucrarea monografică **Nerej, un village d'une région archaïque** reprezintă cea mai importantă cercetare sociologică și antropologică dedicată unui sat din Munții Vrancei.

Volumul doi din acest studiu este închinat manifestărilor spirituale. În Vrancea, în special în satele de pe Valea Zabalai (Nereju, Spulber, Paltin), se practica un obicei numit **Jocul măștilor** sau **Chipărușul**, care apare ca o reminiscență a unei ancestrale concepții privitoare la moarte. Conform acestei străvechi credințe, de pe vremea dacilor, moartea era privită ca un prilej de bucurie, de aceea, la înmormântare, oamenii nu plângeau, ci se veseleau, pentru că, la fel ca dacii, acum două milenii, nerejenii credeau că sufletul este nemuritor și răătăcește încă 40 de zile prin locurile unde omul a trăit. Astfel se poate înțelege tâlcul vorbelor

istoricului grec Herodot, care scria că dacii se cred nemuritori și rād în fața morții.

Se poate constata cu uimire cât de fidel s-a păstrat cultul dacilor din antichitate, ajungând peste veacuri aproape intact. În acest context filozofic se desfășoară priveghiul la Nereju - Vrancea.

Caracteristica priveghiului este folosirea măștilor, foarte variate ca prezentare și identice cu cele întrebuințate în timpul sărbătorilor de Anul Nou. Majoritatea măștilor reprezintă caricatural oameni bătrâni, pentru acest motiv, mascații sunt numiți cu termenul generic de **uncheși**. Ei afirmă cu toată convingerea că duhurile rele care pândesc prin preajmă trebuie speriate, că veselie dă curaj mortului și că viața lui pe lumea cealaltă va fi după cum i se face priveghiul.

Obiceiul mascaților, cu origine atât de îndepărtată, constituie doar vestigiile unui ritual antecreștin. În timp, funcția sa generică a dispărut, pentru că în forma sa actuală, de manifestare să supraviețuiască doar elementul spectaculos.

Așadar, **Chipărușul** este un dans funerar unic în Europa, care constă în realizarea unui ritual în fața casei celui mort. Doisprezece bărbați cu fețele acoperite de măști tradiționale din blană de oaie argășită, așezați unul în spatele celuilalt și legați cu *lanțul vieții*, dansau în jurul unui foc. Din când în când săreau peste acesta, ca simbol al purificării sufletului celui decedat.

Toți cei care fac parte din grupul mascaților

vorbesc cu glasuri schimbate, ascutite, improvizând discuții pline de umor. Nimeni dintre cei de față nu este cruțat, nici chiar mortul. Spectatorii participă și ei la acest spectacol manifestând o adevărată plăcere de a-i provoca și de a le ține isonul. De altfel, o trăsătură generală a priveghiului este marea sa veselie, caracterul de petrecere pe care-l capătă în comunitatea sătească. La căpătâiul mortului se făceau și glume, ca să nu mai sufere rudele.

Încercau să-i înveselească pe cei ce boceau, spuneau tot felul de snoave. Nu se știe dacă reușeau să alunge tristețea înmormântării, dar ei măcar încercau.

Bibliografie

1. Dimitrie Gusti, *Sociologia Monografică*, Opere, vol. I, București, Editura Academiei, 1968;
2. H.H. Stahl, „Nerej. Un village d' une region archaïque”, Institutul Român de Științe Sociale 1940;
3. [adevaruldespredaci.ro /chipărușul-dans-ritualic-din-vrancea](http://adevaruldespredaci.ro/chipărușul-dans-ritualic-din-vrancea)

Elemente de creativitate și originalitate în cadrul lecțiilor de geografie

Profesor: Morungrlav Ionelia-Afrodita
Liceul "Simion Mehedinți" Vidra

*„Nu este niciodată prea devreme pentru a începe educarea creativității copiilor”
(A.Stoica-1983, pg.107).*

Activitatea de predare-învățare și chiar de evaluare devine creativă în măsura în care profesorul știe și reușește să medieze între elev și lumea înconjurătoare. În acest context, el poate asigura elevilor săi o învățare creativă, care presupune: inițiativă proprie, muncă independentă, încredere în forțele proprii, reacție pozitivă la solicitările mediului, încurajarea gândirii creative. În ceea ce privește evaluarea, educatorul care are o conduită creativă recurge cu precădere la instituirea unor perioade de neevaluare, amânarea evaluării în genul brainstorming-ului, schimbarea caracterului evaluării și încurajarea permanentă a elevilor.

Fără a exagera, consider că cel mai bine este să investim în domeniul creativității și a creației, în direcția depistării acesteia, precum și în valorificarea inventivității și a imaginației.

Relațiile de comunicare profesor-elev nu trebuie să blocheze creativitatea, comunicând ambii participanți la instruire.

Jocul, care este considerat „copilul muncii” (W.Wundt), poate fi utilizat în învățământ cu scopul de a obișnui elevii să muncească.

Din multitudinea de metode active care generează învățarea activă am aplicat următoarele metode: diagrama Venn, cvintetul, metoda cubului, metoda bulgărelui de zăpadă. Voi prezenta doar una dintre cele enumerate:

DIAGRAMA VENN folosită pentru lecția Clima Europei

SCOPUL metodei este de a obține cât mai multe întrebări și astfel cât mai multe conexiuni între concepte. Este o modalitate de stimulare a creativității individuale și de grup.

Sarcina de lucru: Desenați fiecare în caiet două cercuri parțial suprapuse. Între climatul temperat-oceanic și climatul temperat-continental există deosebiri dar și asemănări. Într-un cerc scrieți

elementele specifice prin care se caracterizează climatul temperat-oceanic, iar în celălalt elementele climatului temperat-continental. În spațiul în care se suprapun cele două cercuri scrieți asemănările dintre cele două tipuri de climat. Aveți la dispoziție un minut.

Activitate individuală

Activitate în perechi: Prezentați colegului de bancă ce ați completat. Completați diagrama Venn cu informațiile obținute de la colegul vostru. Aveți la dispoziție două minute.

Activitate frontală: Voi lua de la fiecare pereche câte un element scris în diagrama proprie. În final vom descoperi asemănări dar și deosebiri între cele două tipuri de climate.

Avantajele utilizării diagramei Venn:

- Stimulează gândirea critică, analitică;
- Facilitează cunoașterea, cercetarea proprie;
- Invită la sintetizare, asociere, analogie.

Educația timpurie din familie și abilitățile sociale ale copilului

*prof. Vucmanovici Roxana Rodica
Școala Gimnazială "Anghel Saligny", Focșani*

Expresia „cei șapte ani de-acasă” își are originile de pe vremea când învățământul obligatoriu începea cu clasa I, deci în jurul vârstei de 7 ani. Copilul nefiind instituționalizat, educația "cădea" în grija familiei, respectiv a mamei, care nu avea un serviciu, ci se ocupa de treburile gospodăriei și de copii. Azi sintagma este folosită, în general, pentru a descrie conduita unei persoane într-un context anume. De obicei conotația este una negativă, amintindu-se mereu de lipsa celor șapte ani de-acasă.

Deși în vremurile actuale educația timpurie nu mai este doar apanajul familiei, copiii fiind instituționalizați în grădinițe începând cu vârsta de 2-3, psihologii spun că educația din primii ani de acasă, de care cei mici au parte în familie, influențează dezvoltarea lor afectivă, motrică și intelectuală, definind în bună măsură personalitatea viitorului adult. Există factori care țin strict de mediul familial și de felul în care cei care intră în contact cu copilul se raportează la lumea din jur, fel pe care-l vor transmite mai departe copilului.

Dorința de afectivitate, nevoia de siguranță, curiozitatea permanentă trebuie să fie satisfăcute de părinți, în special de mamă, pentru a creiona stima de sine pozitivă a copilului. Învățarea și dezvoltarea limbajului se face tot în familie, deoarece copilul învață prin imitație. Cu cât mama vorbește în permanență cu copilul și îi citește povești, cu atât acesta își dezvoltă vorbirea, gândirea, imaginația, creativitatea.

Crizele de personalitate care apar în perioada 1-3 ani, trebuie gestionate cu grijă, deoarece mai târziu se vor transforma în manifestările tipice ale unui răsfățat și vor fi foarte greu de "dezvățat", atrăgând eticheta "lipsa celor 7 ani de acasă". După 3-4 ani, copilul începe să înțeleagă rolul regulilor, să le respecte, în mare parte și chiar să le aplice în raporturile cu ceilalți de-o vârstă. Copiilor începe să le placă rutina, care le conferă siguranță - pot anticipa ce se va întâmpla, sunt pregătiți și nu mai opun rezistență la unele

"ritualuri" - spălat, mers la culcare, etc.

Poate cea mai importantă achiziție pe care copilul trebuie să și-o însușească în cei șapte ani de acasă este politețea, la început prin imitație, apoi prin explicarea și însușirea unor reguli de politețe - salutul, formulele de adresare adecvate, vorbitul calm și frumos.

De ce trebuie să ne comportăm politicos?

În psihologie, procesul de socializare a copilului este privit ca un aspect esențial al dezvoltării personalității, cercetarile în aceasta direcție bazându-se pe teoriile unor personalități marcante ca L.S. Vîgotski, J. Piaget, H. Wallon, fiecare axându-se pe anumite aspecte ale socializării copilului.

Competențele sociale se referă la abilitatea copiilor de a forma relații sociale funcționale cu ceilalți copii și adulți din viața lor. Altfel spus, competențele sociale facilitează interacțiunile pozitive, corespunzătoare normelor culturale, în așa fel încât să permită atingerea propriilor scopuri și, în același timp, respectarea nevoilor celorlalți. Abilitățile sociale sunt cele care ne permit să ne integrăm în mediul în care trăim - fie el grupul de la grădiniță, școală, serviciu sau grupul de prieteni.

Studiile indică faptul că acei copii care au dezvoltate abilitățile sociale se vor adapta mai bine la mediul școlar și vor avea rezultate mai bune, pe când copiii cu abilități sociale slab dezvoltate (ex. copiii care se comportă agresiv - fizic sau verbal, copiii care au dificultăți în a se integra într-un grup de persoane noi) au o probabilitate mai mare de a fi respinși de ceilalți și de a dezvolta probleme de comportament; astfel, copiii care sunt izolați de grup au un risc crescut pentru abandon școlar, delincvență juvenilă, probleme emoționale - anxietate, depresie.

Prin urmare, a ști să-ți faci prieteni și să interacționezi cu ei în mod adecvat influențează sănătatea emoțională a persoanei. Lipsa abilităților sociale îi face pe unii copii să fie ținta ironiilor din partea altor colegi, deoarece copii mai agresivi

observă că aceștia nu au modalități de a se apăra. Ei au mai multe probleme de adaptare la școală.

Sintetizând, până la intrarea în școală, un copil trebuie să aibă dezvoltate - în principal prin educația primită „acasă“, un anumit grad de autonomie (să se îmbrace singur, să se spele, să fie ordonat), un nivel rezonabil de politețe, învățată din regulile impuse de familie, un limbaj dezvoltat care

să-i permită să comunice eficient, un grad de dezvoltare emoțională care să-i dea posibilitatea de a-și controla fricile și emoțiile și capacitatea de relaționare socială. Astfel, se dezvoltă abilitățile sociale, reducându-se factorii de risc asociați cu performanțele școlare scăzute și asigurându-se sănătatea emoțională a persoanei.

Bibliografie:

1. Botiș, A., Mihalca, A. (2007). Despre dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale copiilor, fete și băieți, cu vârsta până în 7 ani - Ghid pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar. Buzău: Editura Alpha MDN.
2. Petrovai, D., Iliescu, M., (2012). Dezvoltarea abilităților socio-emoționale ale copiilor în vârstă de 3 – 10 ani – instrumente și modele de lucru. București: Fundația Copiii noștri.
3. Ștefan, C. A., Kallay, E., (2007). Dezvoltarea Competențelor Emoționale și Sociale la Preșcolari - ghid practic pentru educatori. Cluj-Napoca: Editura ASCR

Managementul comunicării la orele de matematică

*Prof. Anca Sucioaia
Colegiul Tehnic „Valeriu D. Cotea” Focșani*

*“The biggest problem with communication is the illusion that it has been accomplished.”
(George Bernard Shaw).*

Comunicarea pedagogică sau educațională este cea care mijlocește realizarea fenomenului educațional în ansamblul său, indiferent de conținuturile, modalitățile sau partenerii implicați în demersul educațional.

În acest sens a comunica înseamnă „a fi împreună cu”, a realiza o comunicare de gândire, simțire și acțiune. În comunicarea didactică pot interveni în anumite momente diverse blocaje ale căror surse se găsesc în cadrul relațiilor dintre profesor și elev, respectiv relații de percepție interpersonală, relații funcționale sau relații interpersonale de comunicare.

Disciplina matematică este prin excelență un domeniu în care meseria de profesor este pusă în evidență prin stimularea permanentă a creativității, prin dialogul viu, sistematic, permanent, prin adoptarea problematizării în discuție, a conversației și dezbaterii, prin dezvoltarea învățării colectiv-participative.

Libertatea de a gândi o problemă, o situație practică dau posibilitatea elevului să-și exprime propria opinie, să-și fundamenteze ideile pe imaginație și intuiție: cum ar fi dacă...? sau care ar fi fost soluția...?

În demersul didactic apar, din păcate situații de comunicare ineficientă, de exemplu :

- Critica - „ Tu nu știi să calculezi – ești singurul vinovat pentru dezastrul în care te afli.”
- Etichetarea - „ Ești exact ca ceilalți. Nu memorezi formule!”
- Lauda evaluativă - „ Intotdeauna ai fost generos! Vei ajuta la teză ?”
- Oferirea de sfaturi - „, Asta-i banal de rezolvat ! Aplici...”
- Folosirea excesiva sau nepotrivită a întrebărilor - „ Cum s-a schimbat asta ?”
- A da ordine - „ Fă-ți tema !”
- Amenințări - „ Vezi tu ce pățești ...”
- Moralizarea - „ Ar trebui să ...”
- Abaterea - „ Nu te mai gândi la notă. Să

privim altfel lucrurile.”

- Argumentarea logică impusă - „ Uite cum stau lucrurile ; dacă nu ai fi corigent, ai fi putut merge în vacanță.”

O altă sursă frecventă de blocaj în comunicare este insuficiența antrenare a elevilor în procesul de predare-învățare a cunoștințelor.

Metodele tradiționale învechite și anoste nu oferă absolut nimic nou elevilor. Aceștia sunt nevoiți uneori să asculte prelegerea profesorului, interminabilă, fără nuanțări sau analize constructive, cu o schemă realizată în grabă. În acest timp este „cultivată” pasivitatea elevilor, nevalorificarea până la atrofiere a puterii lor de inițiativă și creație.

Eficientizarea comunicării poate fi abordată din diverse perspective:

- Evitarea criticii, etichetării, moralizării interlocutorului, focalizând conversația asupra comportamentului și nu asupra elevului o putem face prin mesajele la persoana I. Limbajul responsabilității este focalizat pe ceea ce simte elevul care comunică și pe comportamentul profesorului , astfel previn reacțiile defensive în comunicare. „ Sunt jenat (emoția – ce simt față de un comportament) când vorbiți despre notele mele la matematică de față cu prietenii mei (comportamentul care m-a deranjat). O să creadă despre mine că sunt un prost (consecința comportamentului asupra mea) . ”
- Mesajele care duc la declanșarea reacțiilor defensive, cele care atacă elevul pot fi prevenite: Evaluare vs. descriere; Control vs. orientare spre problemă; Manipulare vs. spontaneitate; Neutralitate vs. empatie; Superioritate vs. egalitate.
- Explorarea alternativelor este o altă modalitate de comunicare adecvată în relația cu adolescenții. Ea nu trebuie confundată cu oferirea de sfaturi sau soluții. El trebuie ajutat să exploreze soluții alternative .
- Una dintre cauzele care provoacă dificultăți în comunicare este reprezentată de inabili-

tatea de recunoaștere și exprimare a emoțiilor, de teama de autodezvăluire. A comunica eficient presupune a ști să îți exprimi emoțiile. Este foarte important ca emoțiile să fie comunicate adolescentului fără a-l învinovăți.

- Identificarea cărei nevoi a elevului îi răspunde modul în care profesorul de matematică comunică este vitală pentru succesul demersului didactic.

În domeniul matematicii, la diverse teme de studiu elevii pot formula idei, pot pune întrebări, imaginația poate avea curs liber astfel încât se realizează cu ușurință „asaltul de idei” sau brainstorming-ul în cadrul unor activități de grup.

Demersul didactic trebuie să se bazeze în permanență pe un dialog de genul: de ce?, cum vă explicați?, ce ar fi fost dacă?, cum interpretați...?

În cadrul activității de predare-învățare accentul se pune în permanență pe elev, ca subiect activ al educației. Din multitudinea de metode și strategii didactice, pentru a dinamiza activitatea colectivului, vom opta pentru metodele de formare activă, de învățare prin cooperare. Activitatea în grup va dezvolta conceptul de sprijin reciproc, toleranță, canalizarea efortului tuturor pentru a atinge același scop.

Folosirea învățării asistate de calculator sau a diferitelor softuri educaționale este preferată astăzi pentru: adaptabilitatea informațiilor științifice la nevoile/ particularitățile psiho-fizice ale copiilor, abordarea materialului de studiat într-o manieră interactivă, stimularea motivației pentru învățare prin prezența componentei ludice sau oferirea sentimentului de confort pentru copii în general.

Dezvoltarea tehnologiei a dus și la diversificarea softurilor educaționale (euclid, geogebra, moodle, easyclass...) care facilitează înlocuirea unui tip de demers didactic clasic cu unul modern în care profesorul nu este decât un coordonator al activității și nu principala sursă de informare. Acestea ajută elevul să învețe într-un mod creativ, crește motivația și eficientizarea învățării. Elevul participă activ în toate etapele procesului de predare, învățare, evaluare, este încurajat să exploreze conținuturi noi, să își dezvolte imaginația.

După unii specialiști aceste metode moderne oferă posibilitatea modelării, justificării și ilustrării unor concepte abstracte, ilustrări ale graficelor greu realizabile, ale calculelor ce necesită volum mare de timp, vizualizarea proprietăților unor funcții reprezentate grafic. De asemenea au loc realizarea recapitulărilor,

sintezelor și a schemelor atractive, animate care să conducă la reținerea mai rapidă a informației esențiale și ce este foarte important, activitatea elevului poate fi monitorizată pe tot parcursul lecției.

Tot specialiștii afirmă că utilizarea acestor metode moderne prezintă și o serie de limite printre care amintim: utilizarea improvizată/ neproiectată a calculatorului în timpul lecției duce la ineficiența învățării; neparticiparea unor elevi la lecție poate conduce la nerealizarea obiectivelor lecției; utilizarea în exces a calculatorului poate duce la pierderea abilităților practice de calcul și de investigare a realității, de argumentare și contra-argumentare; segmentarea în exces a materiei.

Măiestria cadrului didactic de a face ca ora de curs să fie un adevărat laborator de creație constă în stabilirea strategiei, metodelor și mijloacelor didactice utilizate. Stabilirea clară a obiectivelor vizate,

abordarea diferențiată/ individualizată a elevilor, distribuirea materialelor care vor fi utilizate, stabilirea pașilor fiecărei acțiuni astfel încât elevii să fie învățați să coopereze.

Prin aceste forme de învățare este îndepărtat cu succes blocajul din cadrul relațiilor funcționale. Dascălul va acorda libertate de inițiativă și independență fiecărui grup și fiecărui elev. Evaluare se va realiza continuu prin raportarea la obiectivele stabilite grupului de lucru și prin abilitățile de comunicare însușite de acesta. Acest mod permite copiilor să-și dezvolte abilitățile de a comunica deschis, de a avea puterea să recunoască atunci când au nevoie de ajutor pentru a-l cere fără rezerve, înseamnă să le cultivăm capacitatea de a fi toleranți.

Ceea ce însă îngreunează momentan aplicare acestor metode interactive este structura manualelor alternative și mai ales a programelor la fiecare disciplină. Energizarea elevului prin strategiile folosite de către cadrul didactic se constituie ca un imperativ al orientării viitoare în educație. Activitatea didactică va avea un plus de valoare dacă vom ști cum să motivăm elevii să învețe, cum să utilizeze aceste cunoștințe pentru a se descurca în viață.

Profesorul Ioan Neacșu afirmă că „Educatorii sunt solicitați astăzi în mod continuu, să promoveze învățarea eficientă. Și nu orice învățare eficientă, ci una participativă, activă și creativă”.

În acest context, în lecțiile de matematică, activitățile propuse elevilor vor stimula gândirea productivă, gândirea critică, libertatea de

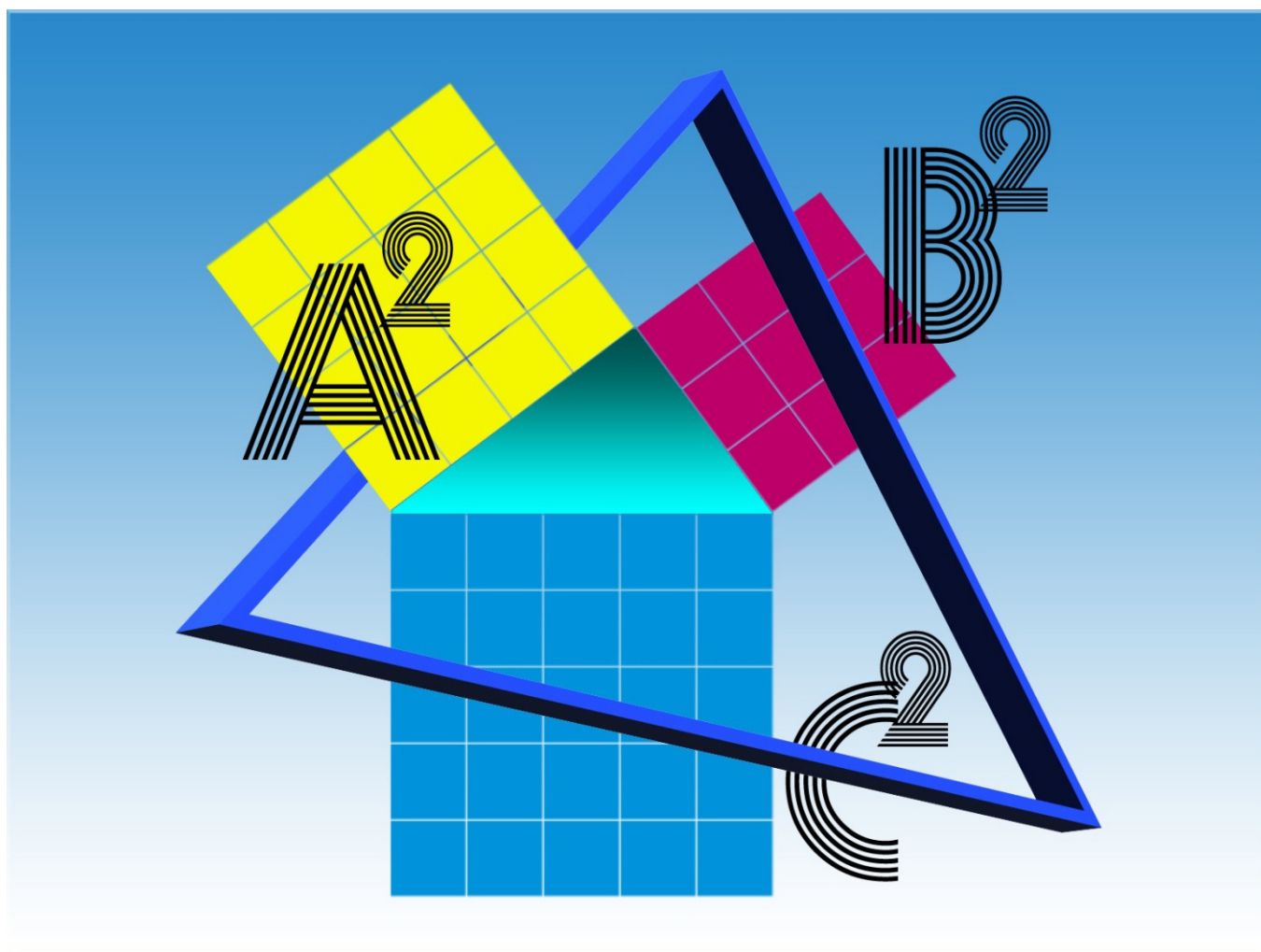
exprimare a cunoștințelor, faptelor și gândurilor acestora.

Lecția de predare-învățare va fi astfel un veritabil laborator de creație atât pentru elevi cât și

pentru profesor. Elevii vor naviga liber în universul cunoașterii, iar rezultatele vor fi pe măsură pentru ambii parteneri.

Bibliografie:

1. Cosmovici Andrei și Iacob Luminița, 1999, „*Psihologie școlară*”, Editura Polirom, Iași
2. Crețu C 1994 „*Politica promovării talentelor*”, Editura Cronica, Iași
3. Neacșu I. 1990 „*Înstruire și învățare*”, Editura Științifică, București
4. Iucu, Romiță 2001 „*Managementul și gestiunea clasei de elevi fundamente teoretico – metodologice*”, Editura Polirom, Iași.
5. Pânișoară, I.O. 2004, „*Comunicarea eficientă*”, Editura Polirom, Iași.
6. Ramonet, I. 2000, „*Tirania comunicării*” Editura Doina, București.
7. Rășcanu, R. 2002, „*Psihologie și comunicare*”, Editura Universității, București.
8. Stanton, N. 1995, „*Comunicarea*” Editura Știință și Tehnică, București
9. Șoitu, L. 1997, „*Pedagogia comunicării*”, Editura Didactică și Pedagogică, București

Prof. învăț primar, Diaconu Gabriela

Educația cerințelor speciale (CES) denumită în prezent educație incluzivă – componentă a paradigmei *educație pentru toți* – proiectează un nou tip de școală: comprehensivă (cuprinzătoare, care nu selectează și nu exclude), care realizează co-educația, este deschisă, tolerantă, prietenoasă și democratică, naturală prin eterogenitatea ei care îi valorizează și integrează pe toți copiii, adaptându-se la diversitatea de cerințe educaționale, la particularitățile de învățare și dezvoltare ale fiecărui copil. Este acceptată în prezent noțiunea de „CES” care desemnează necesitățile educaționale complementare obiectivelor generale ale educației speciale, necesitățile care solicită o școlarizare adaptată particularităților individuale și / sau caracteristice unei deficiențe precum și o intervenție specifică, prin reabilitare/recuperare corespunzătoare.

Indiferent de tipul de educație: specială, integrată / incluzivă sau de conceptele utilizate, problema personalității elevului trebuie să ocupe locul principal. Acțiunea educativă cea mai bună este aceea „care modelează eul”, permițând deficiențelor mintale învățarea realității sociale, pentru că ei se vor integra în realitatea socială normală. Ca urmare, profesorul trebuie să sensibilizeze în elevi propriul „eu”, conștiința posibilităților, capacitatea de a lua decizii, de a fi stăpâni pe ei. Acest lucru se poate realiza nu numai prin activități educative școlare, ci și prin activități extracurriculare. Este necesară o riguroasă planificare, organizare și desfășurare a acestor tipuri de activități în relație directă cu posibilitățile reale ale elevilor și pentru a veni în întâmpinarea

cerințelor pe care elevii respectivi le resimt în raport cu actul educațional.

Rolul terapeutic al activităților extracurriculare constă în faptul că prin ele se poate realiza mai ușor socializarea copiilor cu CES. În funcție de specificul lor, aceste activități dezvoltă la elevi priceperi, deprinderi și abilități cognitive și comportamentale, mult mai solide, pentru că, desfășurându-se în afara cadrului tradițional al sălii de clasă, ele permit contactul direct cu realitatea socială.

Activitățile extracurriculare de tipul vizitelor, excursiilor și drumețiilor, permit dezvoltarea relațiilor interpersonale și o mai bună relaționare a copiilor cu societatea; sporirea interesului de cunoaștere a frumuseților naturale și de patrimoniu; formarea și dezvoltarea unor sentimente de prețuire a mediului natural, în vederea adoptării unui comportament ecologic adecvat. Concursurile cu tematică diferită (sportive, artistice, pe discipline de studiu, etc.) dezvoltă la elevii cu CES, spiritul de competiție, de echipă, îi mobilizează la cooperare și le dezvoltă încrederea în forțele proprii. Desfășurarea de competiții între elevii cu CES și cei din școlile de masă facilitează depășirea sentimentului de marginalizare și permite valorizarea potențialului aptitudinal al copiilor cu deficit de intelect. Dintre concursurile organizate cu elevii clasei la care predau, menționez: „Sărbătoarea primăverii”, „Suntem copiii Europei Unite”, „Ce ne-aduce iepurașul?”, „Cel mai bun pieton”, etc.

Participarea copiilor cu CES la activități cultural-artistice constituie puncte de referință,

jaloane care-i duc spre autocunoaștere, matricea spirituală în care un copil își descoperă treptat propria sa identitate, rostul său în lume. Serbările de Crăciun, de 8 Martie sau 1 Iunie, permit socializarea și valorizarea acestor copii.

Deci, formarea personalității elevului cu CES se face în cadrul obiectivelor educative generale, comune tuturor elevilor, numai că mijloacele de realizare sunt diferite.

Bibliografie:

- 1.Carasel, A; Lazăr,V(2008) - „Psihopedagogia activităților extracurriculare”- Editura Arves
- 2.Popovici, D. (1998) – Învățământul integrat sau incluziv – Editura Corint, București
3. Popescu, G; Pleșă O.(1998) - „Handicap, readaptare, integrare” Pro Humanite, București

Conceptul de *școală prietenoasă* e în realitate o metaforă lansată de UNICEF cu privire la nivelul educației timpurii a copiilor și, extinzând sensul în plan psihologic, vizează identificarea copiilor excluși și integrarea lor efectivă în procesul de învățământ. Din acest punct de vedere am putea considera un nonsens alăturarea conceptului în cauză cu părinții celor vizați dar realitatea pedagogică o contrazice. Școlile prietenoase sunt promovate la nivelul sistemelor postmoderne de învățământ care asigură saltul de la organizarea birocratică la organizarea managerială, avînd ca produs organizația școlară deschisă. La această deschidere intervin părinții, o condiție intrinsecă reușitei atingerii obiectivelor educaționale. În condițiile raportării permanente la un mediu social aflat în continuă schimbare, o organizație școlară care învață, care se adaptează continuu, va favoriza optimizarea relațiilor socioafective cu elevii.

Modelul unei *școli prietenoase* cu părinții este folosit deja pe plan mondial și constă într-o relație activă, un parteneriat construit prin proceduri și mecanisme validate. În acest context părinții ar trebui să fie responsabilizați dar și să accepte să ia parte la așa-zisul program de învățare pe tot parcursul vieții. Astfel instituția școlară ar derula programe educative și pentru părinți, în cadrul cărora i-ar îndruma să renunțe la autoritatea excesivă, să-și asculte copilul luând în considerare și opinia lui ș.a.

Dacă ne dorim schimbarea, dacă îmbrățișăm teoriile postmoderne de educație, atunci e cazul să ne responsabilizăm părinții ca și ei să susțină principii ca: libertatea de opțiune, participarea la luarea deciziilor, exprimarea opiniei, drepturi și responsabilități pentru copii etc. Ajungem așadar să cerem părinți activi dar nu ne preocupă de obicei formele în care pot ei să participe la actul educațional. Ei pot fi implicați în viața școlii de la nivelul minimal de consultare la cel mai înalt de luare a deciziilor.

În prezent se organizează întâlniri periodice cum ar fi ședințele cu părinții sau lectorate dar gradul de implicare poate crește prin semnarea unor acorduri scrise pe lângă chestionarele completate periodic și invitarea la ședințele Consiliului de administrație a delegatului

comitetului de părinți.

Părinții își trimit copiii la școală să fie educați și formați deci au dreptul de a fi în permanență informați în legătură cu: documentele programatice ale școlii (misiune, regulamente, curriculum etc.), activități școlare și extrașcolare, evenimente, schimbări, progresul copiilor atât ca formare intelectuală cât și ca dezvoltare personală ș.a.

Dincolo de formele de comunicare mai există o punte dintre școală și părinte, cea a resurselor. Persoana resursă este rar utilizată în prezent: deși fiecare părinte are o anumită experiență într-un domeniu și deține informații variate, ei sunt puțin exploatați în cadru formal deși impactul lor asupra copiilor poate fi important și pot fi de folos în orientarea în carieră. Mai ales profesorii diriginți ar putea invita în clasă sau în școală părinți care să împărtășească din experiența meseriei lor sau ar putea organiza vizite la locul de muncă al acestora.

La nivelul Comisiei Europene s-a realizat un raport asupra relațiilor dintre școală și familie care cuprinde și motivația implicării acestora: pentru că la nivel juridic părinții sunt direct responsabili de educația copiilor lor, de asemenea pentru că o bună parte din educația copilului se face în afara școlii iar aici intervine și influența atitudinii parentale asupra motivației de învățare dar și fiindcă e legiferat dreptul grupurilor sociale (părinți și profesori) de a influența modul în care este administrată școala. Ce putem constata cu privire la acest raport? Că este nevoie de o schimbare de atitudine. Desigur, școala trebuie să facă demersurile apropierei față de familie însă e nevoie de o disponibilitate pentru o colaborare eficientă, vie. Vrem să fim ”prietenoși” ca instituție deoarece ne dorim să evoluăm. Calitatea actului educațional precum și al sistemului managerial se obține întotdeauna prin colaborare.

Bibliografie:

1. Cristea, Sorin, ”Școli prietenoase pentru copii” în „Revista Didactica Pro...”, nr.4-5, 2008
2. Târcă, Anca, ”Management educațional”, Milenium Design Group, București, 2011

Comunicarea asertivă și rolul ei în diminuarea violenței

*profesor Steluta Batrinu,
Sc. Gimnaziala Bordeasca Veche Nr.2*

Diversitatea formelor de manifestare și complexitatea fenomenului în sine, împiedică probarea unei definiții solide, în primă instanță, a violenței. Dificultatea se ivește din simplu motiv că se confundă cu agresivitatea, noțiune ce trimite la o potențialitate individuală, la capacitatea de a înfrunta un obstacol, de a se confrunta cu un altul și a nu da înapoi în caz de dificultate. Din această perspectivă, agresivitatea e utilă, chiar necesară în inițierea și finalizarea unei activități. Ulterior, termenul a suferit născăva transformări, împrumutându-i un nou înțeles, acela de „comportament distructivist, violent, orientat spre persoane, obiecte sau către sine”. Fără a neglija dedesubturile acestei definiții, unii autori francezi largesc spectrul prin înlocuirea cu sintagma *comportamente agresive* sau *conduite agresive*, scindare între tendință și comportament, între intuiție și actul agresiv în sine. Psihanaliștii, cu vocea distinctivă a lui Freud, păstrează optica unui instinct al vieții (Eros) și al morții (Thanatos), incluzând agresivitatea în ultimul, responsabil de conduitele distructive ale individului. Rămânând în același context, violența ia naștere în circumstanțe improprii, însă evoluția ei depășește cu ușurință orice tentativă de îngrădire. La o simplă răsfoire a DEX-ului, prin violență se înțelege „1. o însușire a ceea ce este violent; putere mare, intensitate, tărie; 2. lipsa de stăpânire în vorbe sau în fapte; vehemență, furie; 3. faptul de a întrebuița forța brutală; constrângere, siluire, încălcare a ordinii legale, fapta impulsivă, violența”. Într-o economie de cuvinte, definiția de mai sus conține un câmp semantic al *forței*, nestăvilite, o putere superioară ființei umane, pe care o domină. În școală, frecvent apare violența subiectivă, recunoscută prin atitudini ostile, dispreț, umilire, sfidare, lipsă de politețe, absenteism, refuzul cooperării la ore etc. Conform opiniilor pertinente ale specialiștilor, mediul familial este sursa care oferă răspunsuri certe cu privire la strecurarea acestui oaspete nepoftit, stricând ordinea și echilibrul interior. Profilul agresiv al copilului coincide cu astfel de ambianțe în care lipsurile, afective și de comunicare, îi afectează. Această realitate dinamică, insesizabilă la începuturi, e de natură fizică (fapte foarte grave, de ordin penal), economică (degradări de bunuri) și

morală (exercitarea raporturilor de dominație).

Problemele, în genere, apar de la un deficit de comunicare. A lupta împotriva violențelor școlare înseamnă a ameliora calitatea relațiilor și a comunicării între toate persoanele angrenate în actul educațional: elev, părinte, profesor. Școala previne violența chiar dacă aceasta își trage seva din afară sau din interiorul ei. Dezvoltarea unei atitudini pozitive față de fiecare elev, exprimarea încrederii în capacitatea lui de a reuși, valorizarea fiecărui efort depus, sunt la îndemâna oricui, iar apelarea la psihologul și asistentul școlar facilitează integrarea lor. Un aspect important îl constituie sprijinul direct adus elevilor care manifestă comportamente violente: menținerea unor așteptări pozitive de la ei, dezvoltarea sentimentului de apartenență comunitară, exprimarea preocupării față de situația lor și integrarea în activitățile grupului, sunt factori de protecție exercitați în cadrul oricărei instituții școlare.

În comunicarea interpersonală, cu dinamismul mesajelor transmise de către locutor și interlocutor, apar diverse forme de comunicare: intrapersonală, publică, verbală, nonverbală, accidentală, subiectivă, instrumentală, referențială etc. Restrângând aria de exprimare a individului, privilegiate rămân verbală, nonverbală și paraverbală, prin prisma utilizării canalului auditiv și vizual. Semnalele nonverbale, spontane sau intenționate, sunt mai sonore în tăcerea lor, decât cuvintele însele. Îmbinat, cuvântul cu gestul, conduce la o adecvare a nevoilor sociale în comunicare, în care individul nu trebuie să fie pasiv sau agresiv, doar asertiv. Asertivitatea stă la baza unei comunicări eficiente, adică „să știi să îți exprimi cu abilitate emoțiile și convingerile, fără a afecta și a ataca drepturile celorlalți”. Condițiile impuse asertivității sunt: comunicarea directă, deschisă și onestă care oferă încredere în sine și câștigarea respectului celorlalți; abilitatea de a solicita și de a refuza o cerere; acordarea de complimente și acceptarea lor; a fi pregătit să spună NU fără să se simtă vinovat sau jenat; exprimarea deschisă a opiniilor și suportarea presiunii grupului; recunoașterea responsabilității față de ceilalți etc. Enumerarea prevederilor Oanei Gavril întră într-o ordine a firescului, întrucât sunt la îndemână

orișicui. Așadar, în școală punerea lor în practică ține în primul rând de o acceptare a situației de fapt, elevul și profesorul înțelegând că dezvoltarea stimei de sine, stilul de viață sănătos, abilitatea de a aplană conflicte și atitudinea de a lua decizii în diferite conjuncturi sociale, reprezintă aspecte normale ale felului nostru de a fi, atâta vreme cât nu iau amploare. Valori și convingeri conviețuiesc în orice individ, dar a le exprima fără a leza rămâne, într-adevăr, în anumite cazuri, un prag nedepășit.

Avantajele asertivității contribuie la diminuarea violenței prin acuratețea exprimării, naturalețe, atitudine relaxantă și sinceră, dicție și accent, volumul vocii, expresivitatea discursului, privitul

în ochi al colegului de dialog. Efectele unui astfel de stil de viață îl fac pe elev să conștientizeze că e bine să fii în preajma altora pentru a construi ceva, că încrederea în forțele proprii e o avere fără preț, că abordarea situațiilor nefavorabile pare mai ușoară etc. Blocajele în comunicare apar dacă nu sunt respectate aceste principii de bun-simț. Asigurarea fondului necesar pentru exprimarea emoțiilor elimină însingurarea și atitudinea de retragere. Asertivitatea e metoda eficace de soluționare a problemelor interpersonale în școală, dar și în alte instituții. Comunicarea directă, deschisă, transparentă permite recepționarea mesajelor fără distorsiuni, ceea ce menține relația cu ceilalți.

Strategii si metode moderne folosite cu succes în activitățile de integrare a copiilor cu cerințe educative speciale în societate

Prof. inv. primar Mihalcea Daniela

“Educația reprezintă, pentru orice societate, vectorul dezvoltării durabile. Dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității prin formare inițială și continuă, pentru o piață a muncii flexibilă și globalizată, reprezintă obiectivele majore ale programului de guvernare”.

Elevii școlii noastre au nevoie de activități remediale datorită:

- nivel socio-economic scăzut;
- acces redus la surse de informare;
- lipsa de educație a părinților care nu sunt în măsură să-i ajute și manifestă expectanțe scăzute față de reușita copiilor;
- lipsa părinților, plecați în alte țări, copiii fiind lăsați în grija unor bunici, mătuși sau alte rude;
- rude care manifestă dezinteres pentru rezultate și performanțe școlare;
- risc mare de **eșec școlar**;

Scopul organizării activităților remediale este acela de a stimula finalizarea învățământului obligatoriu (prevenirea abandonului școlar) și îmbunătățirea ratei succesului școlar pentru copiii din grupurile dezavantajate. Organizarea unui program de remediere are un impact semnificativ în viața școlii, având ca obiectiv schimbarea atitudinii față de fiecare elev care poate avea la un moment dat dificultăți de învățare.

În aceste ore, elevii sunt sprijiniți în efectuarea asistată a temelor, în activități de recuperare școlară și ameliorare a dificultăților în învățare, precum și în activități de educație plastică sau jocuri distractive, cu scop educativ indirect.

- Implicarea tinerilor în acte de violență este o problemă răspândită în fiecare școală și în vecinătea acesteia, fiind influențată de rasă, religie și gen biologic.
- Sentimentele de frustrare și disperare au devenit o problemă printre educatori și alți adulți direct implicați în raporturile cu tinerii.
- Acești indivizi sunt adeseori depășiți de elevii ostili, agresivi și violenți. Unul din cinci profesori poate cita incidente verbale sau amenințări fizice primite de la elevi.
- Agresiunea fizică și intimidarea sunt adesea

prima reacție a tânărului când are probleme sau dezacorduri.

Pentru a se obține rezultate cât mai bune, este necesar ca noi, **cadrele didactice**, să diversificăm strategiile de predare în funcție de stilul individual de învățare al elevului și să folosim material didactic adecvat:

a) Planșe cu imagini pentru a se dezvolta limbajul. Imaginile trebuie să fie punct de plecare pentru discuții frontale, care să dezvolte atenția și creativitatea.

b) Material distributiv. Elevii pot alcătui mici texte, oral sau scris. Materialul se poate folosi și pentru munca în echipe, grupuri mici care favorizează interacțiunea elevului cu colegii săi.

c) Calculatorul îi ajută pe elevi să vadă ceea ce nu pot vedea în mediul lor obișnuit de viață (prezentări power point), jocurile pot fi folosite în oricare secvența a lecției: pentru fixarea cunoștințelor, pentru reactualizarea lor, pentru predare.

d) Folosirea situațiilor de joc în învățare, jocurile de rol, dramatizarea, folosirea povestirilor cu nume de elevi din clasa sau cu situații prin care au trecut elevii. Jocul stimulează funcțiile intelectuale, modelează procesele afectiv-motivaționale. Prin intermediul jocului elevul se simte responsabil de rezolvarea problemei impuse de joc. Elevul își asuma roluri luate, fie din viața cotidiană, fie din povesti. Jocurile de rol sunt numeroase și vizează învățarea diferitelor conținuturi mult mai ușor.

e) Interdisciplinaritatea: descoperirea unei maniere originale de a aborda un subiect comun pentru a crea conexiuni posibile și necesare în vederea atingerii scopului propus, îmbinarea metodelor folosite la celelalte materii.

f) Lucrul în grup oferă o gama largă de interrelații care sprijină învățarea și evidențiază rolul social al acesteia.

g) folosirea metodelor interactive: brainstorming, jurnalul cu dubla intrare, ciorchinele, cubul, eseul de cinci minute(se poate cere elevilor să alcătuiască un text de 4-5 propoziții prin care să-și convingă prietenul să citească un anumit text).

h) **rezolvarea creativa** a conflictelor din clasa;
 i) **colaborarea cu familia** – am menționat mai sus ca mama sprijină intervenția. Strategii pentru creșterea stimei de sine și a încrederii în propria eficiență sunt: profesorul furnizează elevilor un feed-back pozitiv asupra reușitelor lor și obișnuiesc să facă atribuiri interne ale succeselor.

În ce privește **strategiile** abordate pentru construirea unei relații profesor - elev cât mai apropiate, dar și eficiente în același timp, trebuie să ținem cont de următorii parametri:

1. Prioritate pentru sporirea capacității de socializare;
2. Crearea motivației și menținerea fluxului motivațional prin cerințe didactice adaptate cu evaluare și autoevaluare obiectivă și imediată;
3. Mesaj personalizat și atitudine empatică pentru o comunicare reală;
4. Flexibilitate în designul activităților de învățare;
5. Învățarea centrată pe elev (acceptarea unor dorințe și propuneri, încurajarea inițiativei personale, descoperirea și dezvoltarea unor aptitudini);
6. Pentru a dezvolta motivația învățării și a evita rutina și oboseala s-au conceput activități care se pliază pe tipurile de inteligență predominantă (centre de interes tip **step by step**);
7. Pe parcursul fiecărei activități s-a insistat pe încurajarea permanentă a progresului, acordarea de recompense simbolice, responsabilizarea tuturor elevilor

Cum se mărește eficiența activităților de remediere?

- Diversitatea, accesibilitatea și estetica materialului didactic prezentat;
- Cadrul ambiant personalizat cu lucrările elevilor sau schimbarea locației de lucru;
- Aplicarea unor strategii de învățare prin

cooperare ca metode de promovare a armoniei sociale;

- Percepția și feed-back-ul părinților pe parcursul desfășurării activităților de remediere;
- Implicarea mediatorului școlar în buna desfășurare a activității de educație remedială;
- Prin activitățile de remediere se schimbă modul de gândire și de percepție al cadrelor didactice care s-au implicat în program, legat de actul educațional din interiorul și exteriorul școlii. Alături de profesorii implicați efectiv au venit și alți colegi din școală, ajungându-se astfel la schimbarea de mentalitate.

Resursele umane pe care trebuie să ne sprijinim sunt: elevul, colegii săi, mediatorul școlar și familia, în cazurile fericite în care aceasta este lângă copil.

În urma repetatelor întâlniri cu părinții elevilor implicați în activitatea de remediere, aceștia au înțeles ca rolul lor este să fie educatorii copilului lor, au învățat unde și când se termina rolul de educator al părinților, să știe ca uneori și ei au de învățat de la copilul lor, dar și ca școala le este mereu aproape și sprijin în formarea și educarea copilului lor.

Ce s-a realizat prin activitățile de remediere?

- Elevul s-a transformat din obiect în subiect al învățării;
- Elevul este coparticipant la propria formare;
- Elevii sunt mai încrezători în forțele proprii;
- Fundament (bază) solid în educație și formarea personalității;
- Începutul în a schimba mentalități sau o mentalitate care se formează de la început pe coordonate solide, sănătoase;

Bibliografie:

1. Sălăvăstru, Dorina, 2004, Psihologia educației, Editura Polirom, Iași
2. Verdier Pierre: "Noul ghid de bunăstare, a copilului," Le Centurion, Paris, 2000

